

Izdaja zavod za gospodar-
sko propagando Domžale,
Ljubljanska 92 — Ureja
uredniški odbor — Odgo-
vorni urednik Milan Flerin
— Izhaja vsakega 25. v me-
secu — Ziro račun 600-
20/602-6 — Cena 20 dinarjev
— Tiska tiskarna »Toneta
Tomšiča« v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Pozdrav s proslave v Moravčah

DRAGI TOVARIS TITO

Letos praznujemo 20. obletnico zma-
ge nad temnimi silami fašizma in na-
cizma, ki so hotele zaustaviti in one-
mogočiti pot napredka in miru. Za
narode Jugoslavije je bila ta zmaga
odločilna, saj le v svobodni domovini
lahko uresničujemo cilje in ideje, ki
so se rodile v hudem boju za osnovne
pravice človeka; ideje o srečnem člo-
veku v svobodni domovini, človeku,
ki ne pozna gospodstva tujcev, ki mu
je vsakdo brat, ki mu je napredek
najsvetlejši. Ta misel je postala cilj,
dala je našim borcem moč, da so pre-
magovali lakoto, mraz, utrujenost in
vedno znova jurišali, stopali od zmage
do zmage ter si jo 9. maja 1945 do-
končno izbojevali.

Te zmage se danes s ponosom spo-
minjamo tudi mi, občani kamniške in
domžalske občine. Zbrali smo se v Mo-
ravčah, v središču odpora na območju
naših dveh občin. Moravče — obdane
z gozdnatimi obronki in obkoljene od
nemških postojank, so kljub temu bile
neupogljivo in neuničljivo žarišče na-
rodnoosvobodilnega boja in ljudske
revolucije.

Danes, ob 20. obletnici osvoboditve
in občinskem prazniku se ozrimo na-
zaj. Mnogo smo dosegli. V 20. letih smo

docela spremenili podobo naše domo-
vine. Zrasle so nove tovarne. Velikan-
ski napredek se vidi na območju naših
dveh občin in v življenju njunih ob-
čanov. Toda ne bomo počivali na lovo-
rikah. Pred nas se postavljajo nove
naloge. V naših vrstah je že mnogo
ljudi, ki se danes bore za socializem,
niso pa doživeli časa, ko so se postav-
ljali temelji tega boja — NOB. To smo
mi mladi. Čvrsto stopamo po poti pre-
kaljenih borcev. Vemo, da smo lahko
revolucionarni tudi brez pušk in bomb.
Revolucionarnost našega časa se kaže
v doslednem uveljavljanju načel de-
litve po delu, v boju z vsem zastare-
lim, v vrednotenju človeka po njego-
vem delu.

Pred nami je danes velika in odgo-
vorna naloga — uveljavitev novih go-
spodarskih ukrepov. Vsi se zavedamo,
da je to edina in najučinkovitejša pot
k nadaljnjemu napredku, zato se bo-
mo tudi mi zavzeli za njeno dosledno
uveljavitev.

Dragi naš maršal! Pozdravljamo Te
v prepričanju, da bomo z našimi mla-
limi silami, ki dajejo našemu delu
polet, z zaupanjem v srečnejšo in bolj-
šo prihodnost, sposobni nadaljevati
našo pot miru in napredka.

Moravče, 25. julija 1965.

Ali me sprejmete v službo?

Takšna ali podobna vprašanja so po-
stavljali abiturienti — diplomanti sred-
njih in visokih šol ob koncu šolskega leta
in med počitnicami gospodarskim orga-
nizacijam.

Prvi odgovor, ki so ga dobili, je bil,
»Počakajte, ne vemo še, kaj nam bo pri-
nesla nova gospodarska reforma!« In po
končani reformi odgovor: »Delavski svet
je sklenil, da ne zaposluje nove delov-
ne sile. Izvolite potrdilo, da od vas ne bo-
mo zahtevali vračila štipendije. In tudi
delavski svet je sklenil, da ne bomo spre-
jemali nove delovne sile, ker moramo pač
iskati notranje rezerve.«

Podobni odgovori so bili na prošnje za
štipendije. Ni bila pa tudi redka delovna
organizacija, ki je kot prvo rezervo od-
krila sklad za štipendije oz. šolanje.

Pa vendar, ali se ti delovni kolektivi
zavedajo, da smo po rasti osebnih do-
hodkov zaposlenih v naši občini na 50.
mestu od 62 slovenskih občin, čeprav smo
po moči 9. občina v Sloveniji? Kaj to po-
meni? Pomeni, da se verjetno mnogo tru-
dimo, dosežemo pa mali efekt, ki se odra-
ža v nizkih osebnih dohodkih. Delamo pa
slabo, ker nimamo kadrov za kvaliteto
in strokovno delo. Če so vodilni v pod-
jetjih prikazali delavskim svetom take
strokovne ugotovitve, ne verjamemo, da
bi člani delavskih svetov ugotovili, da
ne rabijo mladih strokovnjakov, ki bi
omogočili s svojim strokovnim delom vi-
šanje osebnih dohodkov celotnemu ko-
lektivu.

Mnogokrat se sliši tudi utemeljitev, da
se delavci v proizvodnji boje, da jih bo-
do odpuščali, če sprejmejo v službo na
novo izšolane strokovnjake. Kar takoj
razčistimo, kdo se boji odpusta! Tisti, ki
dela na strokovnem delovnem mestu, pa
ni strokovnjak. Kajti ta nima niti ustre-
nega uspeha pri delu, niti ne pozna naj-
novejših strokovnih dosežkov v svetu. In
ravno tega lahko izpodrine strokovnjak,
ki je končal šolo. In nazadnje, ali je še
kdaik bil namesto delavca v proizvodnji
sprejet v službo inženir. Žal na tako vi-
soki stopnji razvoja še nismo.

Za ilustracijo nekaj podatkov: od za-
poslenih v proizvodnji je v Jugoslaviji za
2,2%, v Sloveniji za 1,6% več strokov-
njakov s fakultetno izobrazbo kot pri nas.
S srednjo šolo ima Jugoslovija 5%,
Slovenija pa 3,4% več strokovnjakov kot
v naši občini. Kvalificiranih delavcev ima-
mo za 0,2% manj kot v Jugoslaviji in za
4,4% manj kot v Sloveniji. Z osnovno šolo
in manj pa je pri nas zaposlenih za 6%
več kot v Jugoslaviji in za 7,9% več kot
v Sloveniji. Ti z osnovnošolsko izobrazbo
pa niso samo v proizvodnji, temveč tudi
na drugih delovnih mestih. Saj imamo v
naši občini od administrativno tehnične-
ga kadra v podjetjih le 28,2% tistih, ki

Častni gostje in odred predvojaške vzgoje na moravški proslavi

imajo srednjo, višjo ali visoko šolo. 71,2% pa imamo zaposlenih takih, ki ne izpolnjujejo teh osnovnih pogojev. Ali lahko po vsem tem ugotovimo, da ne rabimo mladih diplomantov-štipendistov in ali je res mogoč utemeljen sklep delavskega sveta, da naj se preneha štipendirati? Tak sklep je mogoč le, če po stari metodi gospodarimo in skrbimo za kadre. Ta stara metoda »po občutku« pa je pozročila doslej že dovolj negotovanja.

Na cesti pa ostaja tudi mladina, ki se želi učiti poklica — to so vajenci najrazličnejših strok in drugi, ki bi se želeli za-

posliti kot nekvalificirani delavci. Tudi tem tiščimo vhodna vrata v podjetje rekoč: »Vi, mladinci, ste naša notranja rezerva.« Ali pa je to res? Ne. Preprosto bomo utemeljevali ta »NE« s kapitalistično krizo. V kapitalizmu tisto podjetje, ki odpušča delavce, propade, tisto pa, ki sprejema nove in večja proizvodnja, znižuje stroške proizvodnje na proizveden proizvod, ustvarja dobiček. Kajti če zniža strošek na 1 proizvod, mu razlika pomeni dobiček, in vsak nov delavec mu bo izdelal toliko novih proizvodov in s tem omogočil pridobiti več dobička. V naših gospo-

darskih organizacijah pa ne poznamo niti tega najprimitivnejšega principa razvoja delovne organizacije, pač pa znamo dobiti le lažni dohodek na račun cen. Pridne roke in razum mladih, delavoljnih ustvarjalnih rok pa odklanjamo, češ, saj še mi živimo slabo. Da, res je, samo boljše življenje ni še nikdar prinesla stara parola, pač pa napredek, katerega začetek in osnova je izobrazba. In na zaključku vsem v premislek vprašanje: ali mislite, da je tovariš Tito v enem izmed govorov po osvoboditvi kar za šalo dejal: »Vaša dolžnost je učiti se, učiti in še enkrat učiti.«

Praznovanje v Moravčah

Partizanske Moravče so v dneh 25. in 26. julija sprejele in pogostile nekdanje borce in aktiviste s tega področja. Obenem pa so občani moravske doline slavili pomembno delovno zmago. Na predvečer množičnega zborovanja je bila otvoritev novega kulturnega doma. Otvoritvi so poleg občanov, predstavnikov lokalnih in občinskih organov in organizacij prisostvovali tudi sekretar za kulturo in prosveto SRS tov. Tomo Martelanc, zvezni poslanec tov. Silvo Hrast ter član IK CK ZKS tov. Mitja Ribičič, ki je zbrane pozdravil v imenu GO SZDL Slovenije ter zaželel Moravčanom plodne kulturne dejavnosti v novem domu in nato prerezal trak. Po otvoritveni slovesnosti so gostje in občani prisostvovali prvi kulturni prireditvi v domu.

Množično zborovanje se je pričelo naslednji dan po slavnostni seji občinske skupščine. Na slavnostno okrašenih tribuni

so se zbrali borci in komandanti enot NOB, ki so delovale na področju občin Kamnik—Domžale, predstavniki skupščin ter predstavniki družbenih organizacij. Zborovanju so prisostvovali tudi predsednik zveznega zbora skupščine SFRJ tov. Sergej Kraigher, član IK CK ZKS Mitja Ribičič ter poleg drugih tudi zvezni poslanec tov. Silvo Hrast. Vse navzoče je v uvodnih besedah pozdravil predsednik ObO SZDL Domžale ter predal besedo tovarišu Hrastu. Ob zaključku zborovanja je mladinka Vida Dimc prečitala pozdravno pismo tovarišu Titu.

V nadaljevanju se je odvijalo partizansko srečanje, kjer so borci in aktivisti ob partizanskem golažu obujali spomine na težka leta borbe, zaničevanja, porazov in zmag. Tako so partizanske Moravče dočakale in pogostile svoje borce, praznovali 20-letnico osvoboditve in medobčinski praznik.

Nekaj misli iz govora tovariša Hrasta

V svojem pozdravnem govoru je tovariš Hrast poudaril veliko vlogo, ki jo je v času NOV odigrala moravska dolina, kakor tudi občani obeh občin. Saj so s svojo hrabrostjo in požrtvovalnostjo vzbujale ponos in vzor naših ljudi in krepili odpor proti okupatorju. Kot prvo osvobojeno ozemlje pa je bila moravska dolina v ponos in vzor celotni naši osvobodilni borbi. Te uspehe pa je prebivalstvo teh krajev doseglo le zaradi svoje enotnosti, neuklonljivosti in narodne zvesti. Do osvoboditve niso pripeljale samo velike partizanske zmage, pač pa tudi diverzantske akcije; teh pa je bilo na moravškem veliko.

V NOV se naše ljudstvo ni borilo le za svojo nacionalno osvoboditev izpod okupatorja. Svoj boj je združilo z bojem proti staremu družbenemu redu. Zelelo si je ustvariti družbo svobodnih in enakopravnih narodov. Družbo, v kateri bo merilo socialnega položaja samo delo. Naša ustava je uzakonila cilje naše osvobodilne borbe. V letih osvoboditve in izgradnje je naše ljudstvo mnogo žrtvovalo. Marsičemu se je moralo odreči. To je bilo nujno, ker smo bili zaostala in nerazvita država. Danes se že prištevamo med razvitejše dežele. Zato si tudi naši ljudje lahko vedno hitreje izboljšujejo svoje življenjske pogoje.

Dokaz temu je tudi novo dograjeni kulturni dom v Moravčah. Ta ne predstavlja svoje vrednosti samo po sredstvih, ki so bila vložena vanj, pač pa bo dobil svojo pravno družbeno in kulturno vrednost, ko bo postal napredno žarišče za hitrejšo gospodarsko in kulturno rast celotnega moravskega področja.

V drugem delu govora je tovariš Hrast opozoril na pomen nove gospodarske reforme. Z novimi gospodarskimi ukrepi bodo delovni ljudje materialne temelje, ki obstajajo, še hitreje razvijali v svojem lastnem interesu in za dvig lastnega standarda.

Novi zakoni sproščajo ekonomiko, ki omogoča pridnim in delovnim hitrejšo rast in boljše življenje. Lenuhom pa prepričujejo lagodno življenje na račun drugih.

Nova gospodarska politika odstranjuje v največji meri centralizem, administracijo in druge neekonomske posredovalne vplive.

Tem vplivom pa je bilo izredno močno podrejeno dosedaj naše kmetijstvo. Na kmetijskem področju je mrgolelo družbenih investicij, regresov, subvencij, premij,

političnega diriganja cen, olajšav davčnih bremen.

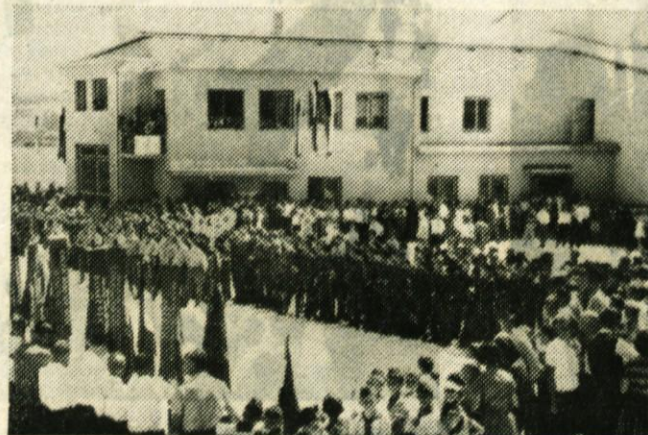
Dosedanja administrativna politika reševanja kmetijske proizvodnje ni mogla odpraviti problemov, niti opravičiti zadolženosti socialističnih kmetijskih delovnih kolektivov, niti ni stimulirala napredka in višje produktivnosti individualnega kmeta.

Novi gospodarski ukrepi bodo povzročili počasnejše prelivanje delovne sile iz vasi v mesta. Zaradi tega bo lahko postala moravska dolina, ki je sedaj bila rezervat delovne sile za druga področja, samostojni gospodarski faktor, ki se bo lahko enakopravno vključil v gospodarsko življenje svoje občine in vse družbe. Stopnja tega vključevanja pa je odvisna od prizadevnosti samega prebivalstva. Te pa prebivalcem moravske doline ne manjka.

Nov gospodarski sistem bo tudi ustvaril pogoje za skladen skupen nastop socialističnega sektorja in privatnega proizvajalca na podlagi zdrave konkurence in medsebojne pomoči. Novi ukrepi dajejo individualnemu proizvajalcu možnosti, da čim racionalneje in z uporabo naprednih metod dela izkorišča svojo zemljo, upoštevajoč zahteve in potrebe trga.

Ob koncu svojega govora je tovariš Hrast opozoril na veliko skrb naših najvišjih samoupravnih organov, ki jo posvečajo temu, da novi gospodarski ukrepi ne bi prizadeli tistega našega prebivalstva, ki živi predvsem od svojega dela, dalje tistih, ki so ustvarjali materialno bazo s svojim delom in so sedaj v pokoju in tistih, ki so kot borci polagali temelje naši družbi in napredku.

Zaključil pa je svoj govor z besedami, da partizansko srečanje v Moravčah ni samo pogled nazaj, izraz zahvale vsem, ki so sodelovali in pomagali v najtežjih časih, pač pa je tudi spodbuda mladini za prihodnost, v kateri naj črpajo izkušnje iz bogate zakladnice naše borbene preteklosti.

V okviru proslav 20. obletnice osvoboditve je bil v Moravčah odprt tudi novozgrajeni »Partizanski dom«, ki bo omogočil, da se bo kulturno-prosvetno življenje te doline moglo spet uspešno razvijati. Slika je z otvoritve

Strokovni kadri in gospodarska reforma

Dr. Vladimir Bakarić je letos spomladni odgovarjal na vprašanja političnega aktiva Slovenije o aktualnih družbeno-političnih in ekonomskih problemih. Kot osnovni moto je dal svojim razglabljanjem naslov: DELOVNI ČLOVEK OSNOVNI EKONOMSKI AGENS. Ali prevedeno v povsem razumljivo govorico: Delovni človek je osnovni povzročitelj sile gospodarskega razvoja.

Dr. Bakarić v tem svojem delu nedvomno pove in utemelji tako kot vsi naši vodilni državniki že mnogokrat, da le od delovnega človeka lahko pričakujemo tisti prispevek, ki bo omogočil razvoj naše družbe in standarda.

Takoj sedaj razčistimo pojem delovni človek. Delovni človek ni namreč samo tisti, ki neposredno ročno dela, temveč tudi tisti, ki umsko dela. Ali drugače: Za nedelavnega človeka lahko smatramo le tistega, ki želi živeti na račun drugih. Take pa imamo tako med fizičnimi kot med umskimi delavci. Ker pogostokrat slišimo, da je treba spoštovati samo žuljevo roko, dodajamo k temu, da spoštujemo umsko in le nujno potrebno fizično delo. Preprost primer naj nam to razjasni. Če žagamo drva z ročno žago, jih bomo dnevno razžagali približno en prostorninski meter. Utrujeni od napore se oddahnemo, ko je fizično delo mimo. Ko drugi žagamo drva, pa nam jih razžaga delavec z motorno žago 1 prm v pičle pol ure. Presenečeni obstanemo. Kaj pa sedaj, ko nam ne bo treba delati nadaljnjih 7 ur in pol? Preprosto, če bomo delali naprej, se bo naša produktivnost dvignila ali pa lahko 7 in pol ure počivamo. Komu pa gre zasluga, da je delal namesto nas 7 in pol ure? Prvi hip rečemo nikomur, saj smo vendar držali mi v rokah motorno žago. Da, vendar smo predčasno držali v rokah tudi žago, s katero smo delali 8 ur, opravili pa enako delo. V času med uporabo obeh različnih žag pa je delal nekdo drug. Konstruktor je razmišljal, kako nam olajšati delo. Naredil je načrt in delavci v drugi tovarni so izdelali motorno žago. Torej s pomočjo nove zamisli nam je bilo omogočeno, da smo si prihranili v našem primeru trud 7 ur in pol. Torej, ali gre res zasluga za ta prihranek samo nam? Ne! Nam gre zasluga le v toliko, da smo bili toliko napredni in nismo trdili, da se z ročno žago dosti bolje žaga kot motorno (v mnogih primerih se to dogaja)! In glejte! Samo s tem, da nismo bili nazadnjaški, smo si prihranili znoj 7 ur in pol. In ali moremo odreči priznanje tistemu, ki je izumil ta stroj? Ali moremo reči temu človeku zato, ker nima prepotene obraza in ker sedi v pisarni, da ni delovni človek? Ne,

tega mu ne moremo reči, saj je vendar žagal drva namesto nas 7 ur in pol, samo ne z rokami, temveč z vplivom svojega duha, razmišljanja. Temu človeku res z vso upravičenostjo priznamo naziv strokovnjak.

Seveda pa smo prikazali tu le najprimitivnejši primer. Glede strokovnih kadrov na današnji stopnji razvoja govorimo na vseh področjih. Nekdo se ukvarja s tehničnimi vedami, nekdo z zdravstvom, nekdo s profesuro in vzgojo kadrov, nekdo z gospodarstvom, nekdo z astronomijo, matematiko itd.

Kdo je torej agens napredka? Delovni človek, pod katerim razumemo tistega, ki neposredno manualno dela in tistega, ki umsko dela in omogoča, da se z manjšim naporom pridobi več dobrin. Tem drugim delavcem pravimo tudi strokovni vodilni kader.

Oglejmo si še, kako pride nekdo do tega, da si lahko reče, da je strokovnjak, oziroma da spada med strokovni kader. Gospodarski napredek se ni začel nekeje v novem veku, pač pa je človeštvo že v davni zgodovini težilo k napredku. Opazovali so pojave in svoje izkušnje in spoznanja, prenašali naprej ustno, pozneje pa pismeno na mlajši rod. Pozneje so bistroumnejši ta spoznanja proučili in na osnovi teh spoznanj nakazali, kako je treba delati, da ne bo napak, pač pa da se jim bomo izognili. Razmišljanje in ugotavljanje kako ukrotiti, spoznati ali povzročiti določene pojave, imenujemo znanost. Kdo pa lahko to dosega? Le tisti, ki pozna vse izkušnje preteklosti in znanstvena dela njihovih predhodnikov. (Odkrivati namreč tisto, kar je že odkrito, je škodljivo.) Da pa dosežemo to znanje, mora študirati in hoditi v šolo, kjer mu pedagoški strokovnjaki posredujejo že odkrita življenjska in delovna spoznanja. Tu — namreč v šoli — strokovni kader spozna vso problematiko svojega poklica, na sree mu je položena velika odgovornost njegovega poklica in ne nazadnje njegova odgovornost za svoje delo pred družbo. Z ozirom na čas študija dobimo strokovne kadre s srednjo, višjo in visoko izobrazbo. Ko posameznik konča določeno stopnjo šolanja, dobi diplomu ali potrdilo, da je proučil vso tisto snov, ki jo mora poznati, da bo lahko uspešno opravil svoj poklic. Pri delu v svojem poklicu pa poskuša svoje znanje razvijati in dajati družbi več, kot pa so dajali njegovi predhodniki. Če hoče nekdo danes postati strokovnjak z univerzitetno izobrazbo, se mora po sedanjih ocenah odreči dohodku 16 milijonov na račun tega, da si bo pridobil znanje.

Dandanes pa imamo tudi niz in niz namišljenih strokovnjakov, ki so na tak ali drugačen

način prišli na delovno mesto, za katerega se zahteva neka strokovnost — torej minimalno vsaj v šoli pridobljeno spoznanje predhodnikov. Tak kvazi strokovnjak se ni ničemur odrekel, da bi si pridobil znanje, pač pa na delovnem mestu zahteva osebne dohodke ne glede na to ali je strokovnjak ali ne, in ne glede na to ali opravlja delo strokovno ali ne. Strinjati se moramo s prof. dr. Alojzijem Vadnalom, ki v članku: Poslovna morala in gospodarska reforma, objavljena v »Delu«, pravi: »Prišpekulirati je mogoče tudi izobrazbo in znanstveni naziv.« Kako? »Posameznikom, ki nimajo ustrezne šolske izobrazbe, se na njihovih delovnih mestih kratkoma uradno lahko prizna ustrezna šolska izobrazba po kakih ohlapnih in problematičnih kriterijih. Oseba, ki zna dobro organizirati svojo okolico ali samo svoje omizje, lahko doseže priznanje visokošolske izobrazbe tudi, če nima osnovne šole.« »Z administrativnim priznanjem šolske izobrazbe smo pač legalizirali tisti zlati birokratski pregovor iz cesarsko-kraljevih časov: Komur je Bog dal službo, temu je dal tudi pamet zanj. Vsak faliran študent ima dandanes odlične pravne možnosti, da si prišpekulira priznanje visokošolske izobrazbe in se smeje tistemu, ki resno študira.« Avtor članka pa posebej poudarja, da so take razmere izbruhnile v novejšem času, ne pa po osvoboditvi, ko so udeleženci NOB res izgubili možnost študija.

Pa si pogledjmo na praktičnih primerih, kaj to pomeni. Ali bi na primer smatrali za normalnega tistega kmeta, ki je, recimo, 50 let prideloval krompir in ker si je v tem času pridobil dovolj izkušenj, na enkrat zahteva na agronomski fakulteti priznanje izobrazbe inženirja agronomije? In dalje, komu bi dali operirati slepič, zdravniku kirurgu, ki je komaj končal univerzo, ali medicinski sestri, ki je 20 let stregla zdravniku pri operacijah slepiča? In še zadnje vprašanje? Zakaj se umetno ne priznava poklic zdravniku? Po mojem mnenju zato, ker če v zdravstvu ni strokovnjak, bolnik umre. Če pa nekdo drugi brez kvalitete dela na drugih področjih, pa nihče neposredno ne umre, pač pa

moramo vsi le plačevati njegovo nesposobnost.

In nazadnje razčistimo še vprašanje, zakaj so taki kadri na takih delovnih mestih? Morda iz ljubezni do dela? Ne, saj njegovega obsega in odgovornosti ne pozna. Pač pa je na takem delovnem mestu iz ljubezni do sebe in do osebnih dohodkov, ki se dajejo tistemu, ki zaseda to delovno mesto, ne glede na strokovnost.

Morda bo nekdo rekel, pa zakaj vendar toliko prahu okrog tega problema? Samo zato, ker smo s tem utemeljili, da če hoče biti nekdo administrativno tehnični delavec, mora imeti najmanj srednješolsko izobrazbo! Ker kako naj bo strokovni kader, če pa ima samo toliko znanja kot se ga zahteva od delavca v proizvodnji?

In dalje, raziskave so nam pokazale, da strokovni delavci novinec s srednjo šolo za zahtevnejše delo porabi le 15% časa, ki ga porabi administrativni delavec z dolgoletno prakso brez srednje šolske izobrazbe. Naj omenimo še to, da so ravno nestrokovni administrativno tehnični delavci največji nasprotniki razvoja. Kajti kako bo razvoj šel v bodoče, si ne morejo predstavljati, ker imajo premajhno strokovno razgledanost, na osnovi katere bi lahko predvideli bodoči razvoj.

Vsa ta razglabljanja smo vam navedli zato, da boste lahko vsaj delno spoznali problematiko strokovnih kadrov in lahko zavzeli do tega objektivno stanovala gospodarska reforma zališče. Zakaj? Zato namreč, ker hteva strokovno delo in razvoj, večanje produktivnosti, ki pa je največ odvisna od strokovnega kadra in dela. Sedaj namreč ne rabimo več takih strokovnjakov, ki poznajo le primitiven feničanski način bogatenja, ali ki zagovarjajo dobo merkantilizma, češ: »kaj boš ponujal to znanstveno kramo, s katero lahko podjetje zviša svojo produktivnost dela samo za nekaj odstotkov, ko pa nam dvig cen trenutno dvigne dohodek v mnogo večji meri.« Zal dvigne samo dohodek, ne pa življenjski standard!

Le večanje produktivnosti je bistvo nove gospodarske reforme! Če pa smo prej rekli, da sta produktivnost in napredek odvisna pretežno od strokovnega kadra pa si oglejmo, s kakšnim razpolaganjem v naši občini. Po popisu prebivalstva z dne 31. 3. 1961 smo izračunali naslednjo tabelo:

	% prebivalstva z visoko in višjo izobrazbo	% prebivalstva s srednjo izobrazbo	Skupaj % strok. kadra na vse prebivalstvo
Občina Domžale	0,6	2,4	3,1
Slovenija	1,3	12,8	14,1
Jugoslavija	1,1	7,4	8,5

Ta tabela nam pove, da je imela Jugoslavija leta 1961 5,4% več strokovnega kadra, Slovenija pa za 11% kot naša občina.

Primerjavo vsega strokovnega kadra na vse prebivalstvo smo izračunali zato, da smo lahko prikazali, kje smo bili leta 1961 v primerjavi s SRS in SFRJ.

Da bi dobili vtis novejših podatkov, smo zbrali podatke 16 največjih industrijskih podjetij in analizirali stanje strokovnega kadra kot je bilo 31. 12. 1964.

Ugotovitve so porazne. Od 1138 administrativno tehničnih delavcev je strokovnega kadra, to je, da ima srednjo, višjo ali visoko šolo, le 325 administrativno tehničnih delavcev. To pomeni, da je le 325 ali 28,8%

strokovno usposobljenih administrativno tehničnih uslužbenecov od vseh, ki so v teh službah zaposleni. Ali 813 oziroma 71,2% imamo takih strokovnih delavcev, ki nimajo začetne strokovne osnove, to je, nujno potrebne šole.

V uporabo bralcem navajamo tabelo strokovne izobrazbe zaposlenih na dan 31. 12. 1964 v občini Domžale:

Vsi zaposleni = 100%

Delovna organizacija	v odstotkih						
	Fakultetna izobrazba	Višja šola	Srednja šola	Sola za visoko kvalificirane delavce	Sola za kvalificirane delavce	Osnovna šola in manj	Neopredeljeno
Jugoslavija	3,2	1,7	9,1	0,5	18,3	67,0	0,2
Slovenija	2,6	1,0	7,6	0,7	22,5	65,1	0,5
Industrija občine Domžale	1,0	0,3	4,2	3,4	18,1	73,0	—
Termit, Domžale	0,5	0,5	7,9	2,7	17,5	70,9	—
Mlinostroj, Domžale	1,7	—	7,8	16,5	38,3	35,6	—
Združena kem. ind. Domžale	4,5	1,9	11,1	4,0	19,9	58,9	—
Opekarna Radomlje	—	—	—	6,0	16,0	78,0	—
LIP Radomlje	—	0,3	3,4	—	13,4	82,9	—
Papirnica Količevo	1,2	—	2,8	8,2	22,6	65,2	—
TOSAMA Vir	0,3	0,3	2,6	1,0	14,5	81,3	—
Induplati Jarše	0,9	0,1	3,7	0,4	11,5	83,1	—
Trak, Mengeš	1,1	0,5	8,4	1,6	11,6	76,8	—
Universale Domžale	—	—	1,9	4,2	25,4	68,4	—
Filc, Mengeš	—	—	4,8	2,4	14,3	78,6	—
STUGS Domžale	8,2	—	10,5	5,2	21,6	54,5	—
TOKO Domžale	0,2	0,2	1,2	4,4	20,1	73,1	—
Sončnica, Vir	—	—	7,9	2,6	13,1	76,3	—
Melodija, Mengeš	0,2	—	3,6	1,7	20,9	73,6	—
Opekarna Mengeš	—	—	3,2	6,5	8,1	82,3	—
Občinska uprava	3,6	13,3	16,9	—	19,2	47,0	—

Vir: Poročila IND-2f

Ob takem kadru potem ni čudno, da smo po hitrosti rasti narodnega dohodka industrije izmed 62 občin v Sloveniji na 53. mestu. Kar pomeni, da še v 9 občinah ne glede na pogoje raste narodni dohodek počasneje kot pri nas.

Posebno poglavje je nagrajevanje strokovnega kadra. Mnogokrat se sliši: Ti v pisarnah imajo »bajne« plače. Res je, strinjamo se s to ugotovitvijo, kajti »kvazi« strokovnjaki, ki so se za silo priučili svojem poslu, ki pa je v večini primerov daleč od strokovnega, zahtevajo za svoje delo, ki ga s težavo opravljajo, visoko plačilo. S popisom osebnih dohodkov po dejanski izobrazbi in po zasedenih delovnih mestih je bilo ugotovljeno (vodilni uslužbenci niso upoštevani) da so v lanskih zadnjih treh mesecih zaslužili inženirji, pravnikji in ekonomisti z diplomom fakultete 85.000 din mesečno, zaposleni na delovnih mestih, za katere se zahteva višja izobrazba (le nekaj jih je imelo srednjo šolo drugi pa osnovno šolo), pa so zaslužili 93.000 din.

Če torej nagrajujemo po delu, že v tem primeru vidimo, kako smo v delovnih organizacijah cenili prave strokovnjake. In rezultat takega ocenjevanja dela je posledica, ki ji pravimo gospodarska reforma. Če pa želimo gospodarsko reformo uspešno izvesti, jo moramo začeti izvajati pri osnovnem agen-

su, to je sili razvoja, ki je, kot smo na začetku ugotovili, človek. Namreč prav človek, ki dela to kar zna in ki dela na tistem delovnem mestu, za katerega je usposobljen, bo lahko z največjim uspehom pogljal družbeno kolo napredka. Če pa je na napačnem mestu, na katerem ni strokovnjak, se bo bal ob razvoju za svoj obstoj, zaradi tega pa bo nazadnjak in zavora, pa čeprav je vpisan v najbolj napredno družbeno politično organizacijo.

Kje so torej največje notranje rezerve? Vsekakor da ne v tem, če ugotovimo, da je snazilka ali kak nekvalificiran delavec nepotreben. Največja notranja rezerva je v nekvalificiranih kreatorjih proizvodno-gospodarskega procesa. Po izračunu v naši občini je na 100 zaposlenih 18 nekvalificiranih administrativno tehničnih delavcev. Zamenjava teh 18 »kvadela to, kar zna in ki dela na slenih v proizvodnji, ali zamenjava 813 »kvazi« strokovnjakov v 16 podjetjih pa bo rodilo dvojno odkritje notranjih rezerv.

1. Ko bomo zaposlovali prave strokovne delavce, jih bomo rabili za enako kvaliteto dela mnogo manj. Za sedanjost kvaliteto dela jih je po naših raziskavah dovolj le 15%, to je 121 kvaliteten strokovnih delavcev namesto sedanjih 813. Če pa upoštevamo, da imajo sedanji nestrokovni delavci poprečne

neto OD 60.000 din, porabimo zanje mesečno 48 milijonov din. Če pa plačamo strokovne uslužbenice poprečno mesečno 120.000 din, to je še enkrat več kot nestrokovne, bomo porabili za enako opravljeno delo 15 milijonov din. Razliko 33 milijonov mesečno pa lahko porabimo za mnogo bolj pametne naložbe kot doslej.

2. Druga rezerva pa, ki jo odkrijemo, je mnogo večja. Nič več ne bomo iskali rešitve v cenah na trgu, pri vplivnih znanih (doslej namreč drugega nismo znali), pač pa bomo iskali rezerve tam, kjer so, to je v kvalitetnem delu. Če bomo zaposlili namesto 121 več strokovnih delavcev, potem lahko računamo na večji strokovni dvig dela in hitrejši gospodarski razvoj.

Omenimo naj še, da strokovni delavec daje poln efekti le takrat, če je zaposlen na delovnem mestu, za katerega se je izšolal in usposobil. Doslej, ko nismo strokovnemu kadru posvečali nobene pozornosti, najdemo najbolj čudne kombinacije: kmetijske tehnike v trgovskih podjetjih, v komerciali, knjigovodski, davčni, tržno inšpekcijski službi, lesne tehnike v komerciali, inženirja gozdarstva v ekonomsko-analitski službi, inženirja agronomije na mestu statistika v banki itd. Vsak od teh strokovnjakov si je pač poiskal zanj najboljše mesto ne glede na strokovnost, saj je diletantске strokovne zahteve, ki so jih postavljali preden s svojo inteligenco z lahkoto reševal. Tako se torej ni opredelil za delo na mestu, kjer se je usposobil, pač pa za delo na mestu, kjer je dobil boljše osebne dohodke, ali stanovanje, ali je bil zaposlen bliže doma, itd. Skratka, opredelil se je za prednost, ki so pri osnovnem poklicu najmanj pomembne. Pomeni torej, da je notranja rezerva tudi v zaposlenem stro-

kovnem kadru, ki pa je glede na svojo strokovnost doslej napačno zaposlen. Kar zamislite si, kakšna zmeda bi nastala in kakšen krik bi zagnali, če bi zamenjala delovni mesti zdravnik splošne prakse in živinozdravnik. Pa vendar v gospodarstvu delamo nekaj podobnega!

Morda še misel o sedanjih kadrih, ki strokovno ne ustrezajo delovnim mestom. Tem kadrom je potrebno postaviti pogoj, da v krajšem času končajo šolanje. Kajti če so res strokovnjaki, bo zanje to le formalnost. Verjetno pa bo marsikdo vzkliknil tako kot je vzkliknil neki vodilni uslužbenec ko je študiral večerno šolo: »Sedaj šele spoznavam, kakšne nesmisle sem delal na delovnem mestu v podjetju.«

Sole pa bi morale biti stroge tako kot pri rednem šolanju. Kajti kadri, ki bi jo končali, morajo biti kvalitetni in morajo prispevati svoj strokovni delež k nadaljnjemu razvoju.

Na zaključku naj nakažemo še eno notranjo rezervno, to je vključevanje v delo štipendista. Gospodarske organizacije so kar množično začele dajati diplomantom potrdila, da nimajo štipendijskih obveznosti ter, da jih ne sprejmejo v službo. Istočasno pa v svojem sestavu posedujejo z ozirom na vse zaposlene le zelo malo strokovnega kadra.

Izgleda torej, da je Stane Kavčič na pravem mestu razpravljal o tem, ko je v Grobljah pri Domžalah dejal direktorjem delavskih univerz: »Sprva po reformi se bodo delovne organizacije branile strokovnih kadrov in jih bodo celo odpustile. Ko pa bo gospodarska reforma prešla v svojo ostrino, bodo spoznale, da je eden od osnov gospodarskega napredka kvaliteten strokovni kader.

Slavko Matičič,
dipl. ekonomist

Skupščina občine Domžale
Oddelek za finance

RAZPIS
o javni dražbi

V ponedeljek, dne 27. IX. 1965 bo prodana na javni dražbi enonadstropna stanovanjska hiša v Domžalah, Tabor št. 11.

Izključna cena in cenilna vrednost je 1.287.100 din. Istočasno se proda pravica uporabe parc. št. 17/1 in 17/2 in 16 k. o. Domžale v cenilni vrednosti in izključni ceni 93.400 din.

Dražitelj mora položiti pred dražbo 10% izključne cene iz naslova varščine.

Začetek draženja bo ob 9. uri v prostorih Skupščine občine Domžale, soba št. 17/11.

Najboljši ponudek se plača v 15. dneh po dražbi. V primeru zamude plačila varščina zapade in se razpiše nova dražba.

Pridrži se pravica potrditve opravljene dražbe v 10. dneh po razpisu.

Načelnik:
Abdulah Bogunić I. r.

Gradnja stanovanj v Domžalah

Monopolizem v stanovanjski graditvi kaže svoje slabosti!

Namesto poročila, ZAPISNIK o sestanku med zastopniki Gradbenega podjetja Domžale, stanovanjskega sklada, Komunalne banke Domžale in občine Domžale, ki je bil 1. 9. 1965.

Navzoči: Mirko Gregorič, Pavle Gros, Stefan Kmetič, Franc Flajs kot zastopniki Gradbenega podjetja Domžale, podpredsednik stanovanjskega sklada Vinko Mlakar, direktor zavoda za stanovanjsko gospodarstvo in poslovne prostore Jože Zevnik, direktor KB Domžale Albin Klemenc, predsednik SOB Domžale Jože Pogačnik, načelnik oddelka za gospodarske in komunalne zadeve SOB Domžale Albin Pavlin.

Razpravljali so: o gradnji stolpičev ob Kamniški cesti v Domžalah, o perspektivi Gradbenega podjetja Domžale.

Jože Zevnik je poročal o gradnji stolpičev v Domžalah. Po pogodbi, sklenjeni med Gradbenim podjetjem Domžale in stanovanjskim skladom za gradnjo teh blokov, je bil prvotni rok dograditve 31. 10. 1964 za dva bloka in 31. 5. 1965 za ostala dva. Celotna investicijska vsota je znašala 361 milijonov dinarjev. Penali so bili predvideni v višini 30.000 din na dan.

V poročilu je govoril o korešpondenci med gradbenim podjetjem in stanovanjskim skladom v zvezi s prekoračitvijo rokov gradbenih in ostalih del. Iz tega dela razlaganja je med drugim ugotovljeno, da so se dela na stolpičih zaradi prekoračenja rokov podražila za ca. 63 milijonov dinarjev. Tega zneska pa stanovanjski sklad izvajalcu del ne prizna, kar ima za posledico, da je podjetje pred likvidacijo, če ne uspe dobiti pri občinski skupščini ali KB Domžale v isti višini sanacijski kredit.

Zelo kritično je tovariš Zevnik ocenil odnos podjetja do stanovanjskega sklada. Ugotovljeno je namreč, da je podjetje po podpisu pogodbe o prevzemu del na stolpičih, sklenilo še dodatne pogodbe z drugimi investitorji, čeprav so vedeli, da se ne držijo rokov do »stolpičev«. Predstavnikom podjetja ni bilo do tega, da bi karkoli ukrenili, da bi se začetna zamuda pri gradnji stolpičev zmanjšala, temveč so iskali vzroke za svojo nedelavnost predvsem v skopski tragediji in drugih formalnostih. Prav tako jim ni bilo do tega, da bi po neuspelih formalnih pismenih stikih organizirali skupni sestanek, na katerem naj bi se nastale pomanjkljivosti odpravile. Ugotovljeno je tudi, da je podjetje dobilo avans v višini 70 milijonov, ki bi lahko služil za nabavo raznega materiala za nemoteno nadaljevanje gradnje.

Izgovor predstavnikov gradbenega podjetja, da nimajo železa, je zelo slab, saj so bila za to dana pravočasno finančna sredstva. Še bolj nemogoče je pa dejstvo, da so odpirali nova gradbišča kljub pomanjkanju železa.

Ob zaključku je tovariš Zevnik poudaril, da je kot predstavnik investitorja v izredno težkem položaju, predvsem, ker niso stanovanja na razpolago prosilec, ki mu grozijo s tožbami in ker stanovanjski sklad ni v stanju hitreje opravljati razširjene reprodukcije.

Po tem uvodu se je razvila razprava. Kot prvi je v razpravo posegel Pavle Gros in dejal: z dopisi, ki smo jih pošiljali stanovanjskemu skladu smo imeli namen prikazati investitorju težave, ki so nastale v teku gradnje. Nadalje smatra, da je potres v Skopju delno zmanjšal obseg gradnje pri stolpičih, ker so morali odstopiti grupo delavcev za potrebe Skopja.

Tov. Zevnik želi od predstavnikov gradbenega podjetja odgovor na vprašanje, če smatrajo, da je pogodba v skladu z zakonitimi predpisi in če smatrajo, da je v času po podpisu pogodbe za gradnjo »stolpičev« bilo s strani gradbenega podjetja na mestu, da so prevzemali delo v »Sončnici«, Induplati in drugod, čeprav so vedeli, da ne izpolnjujejo v pogodbi določenih pogojev, posebno kar se tiče rokov.

Na prvo vprašanje so zastopniki gradbenega podjetja odgovorili pozitivno, na druga vprašanja pa odgovora ni bilo.

Albin Klemenc smatra, da organizacija v podjetju »ne klapa«. Mnenja je, da nagrajevanje zaposlenih ni v redu, saj se dogaja, da morajo predvsem zidarji iskati popoldansko delo. Pravilno bi bilo, da bi jih podjetje zaposlilo tudi popoldan in tako onemogočilo t. i. »fuš«, istočasno pa omogočilo normalne prejemke.

Tov. Jože Pogačnik se strinja s predgovornikom in smatra, da slabo nagrajevanje rodi slabo produktivnost in nesolidno delo.

Tov. Jože Zevnik je mnenja, da predstavniki gradbenega podjetja niso imeli dovolj poguma, da bi celotno zadevo predložili v razpravo delavskega sveta, seveda pod pogojem, da bi jim nalili čistega vina. Povedati bi jim bilo treba, da če ne bodo delali tako kot dober gospodar, da bodo imeli pri gradnji »stolpičev« izgubo. Če pa bodo imeli izgubo, podjetje ne more obstajati, kajti danes ni več strica, ki bi nizko produktivnost ali celo nedelavnost kril z dotacijami.

Tov. Pavle Gros objubi, da bo delo na »stolpičih« v tem letu zaključeno in bodo stanovanja vseljiva. Toda na vprašanje tov. Zevnika, kdo v podjetju je

za tako izjavo garant, ni dobil od prisotnih odgovora. Pavle Gros nadalje pojasni, da je sedaj železa in drugega materiala dosti na zalogi, samo da so cene mnogo višje od tistih, ki so v predračunu del. Gradbeno podjetje ni v stanju, da bi to razliko krilo iz svojih skladov.

Tov. Jože Zevnik pove stališče članov stanovanjskega sklada, ki je v tem, da stanovanjski sklad ni pripravljen plačati razlike v ceni od dneva dalje, ko je bil rok dograditve prekoračen.

Tov. Pavlin: Zanima me, kakšne bi bile posledice, če bi kupci stanovanj v stolpičih tožili sklad za neizvršitev obveznosti do predvidenega roka.

Tov. Zevnik smatra, da bi moral kupcem stanovanj povrniti dosedanje in bodoče stroške, ki so nastali zaradi nevelitve v kupljena stanovanja. Zato je tudi naloga stanovanjskega sklada, da zaračuna gradbenemu podjetju penale v smislu sklenjene pogodbe.

Tov. Pavle Gros je pred časom predlagal novi rok za dograditev štirih blokov do 31. 5. 1965, kakor pa lahko ugotovimo, tudi ta rok ni realiziran in to po trditvi tov. Grosa in direktorja podjetja iz razloga, ker ni potrebnega železa.

Tov. Albin Klemenc smatra, da trditev, da železa ni, ni točna, temveč je točno dejstvo, da je železa malo, zato pa je nujno, da je treba v taki situaciji napore za nabavo manjkajočega materiala podvojiti.

Tov. Vinko Mlakar ne razume, kako je moglo imeti podjetje tako slab odnos do najmočnejšega investitorja. Kako je moglo podjetje tako brez skrbi podaljševati roke izgradnje in investitorja oškodovati za realizacijo novih obveznosti, ki izhajajo iz predpisov, ki so izšli po postavljenih rokih za dograditev stolpičev.

Tov. Jože Zevnik je mnenja, da so se tovariši pri podjetju zaplanirali, ker so po podpisu pogodbe za stolpiče odprli toliko novih gradbišč. »Ne morem in ne morem razumeti, da ste bili lahko tako kratkovidni. Možnost je samo ena in sicer, da ste ponovno nameravali še eno zimo prezimovati v stolpičih. Drugače si ne morem takega odnosa do gradnje stolpičev tolmačiti.«

Pavle Gros opozori na dejstvo, da s strani investitorja ni

bila pravočasno predložena lista, iz katere bi bilo razvidno, da so sredstva v celoti zagotovljena. Istega mnenja je tudi računovodja podjetja Stefan Kmetič.

Jože Zevnik v tej zvezi odgovarja, da delavec, ki je gradil stolpiče, sploh ni vedel, ali je izdana garancijska lista ali ne. Prav tako tudi zapoznitev garancijske listine ni vplivala na redno izplačevanje situacij.

Albin Klemenc ponovno postavlja vprašanje predstavnikom podjetja, kaj bodo rekli bodoči stanovalci v stolpičih, če se cena stanovanj dvigne zaradi podražitve materiala v času, ko so bili prekoračeni roki izgradnje. Smatra, da kot član stanovanjskega sklada ne more in ne bo glasoval za plačilo dodatnih stroškov, ki so nastali s prekoračitvijo roka. Smatra, da je zaradi takega poslovanja gradbenega podjetja zostala gradnja stanovanj v naši občini.

Stefan Kmetič pojasni, da so sredstva do pogodbene višine izčrpana. Zato je nujno, da se priznajo dodatna dela, ki so bila opravljena, v predračunu pa niso bila predvidena. Mirko Gregorič pove, da je teh del v vrednosti 14 milijonov. Albin Pavlin vpraša, če je teh 14 milijonov všteti v znesku 63 milijonov, za kolikor se je gradnja podražila zaradi zamude v gradnji, nakar dobi odgovor da ne, temveč je tako skupaj potrebnih 77 milijonov dodatnih sredstev.

Jože Pogačnik zahteva, da vodilni uslužbenci gradbenega podjetja v celoti informirajo člane delovnega kolektiva o trenutni situaciji v podjetju. Nadalje zahteva, da pristojni v podjetju takoj pristopijo k izdelavi predloga o sanaciji podjetja. Pri sanaciji ni treba upoštevati možnosti, da bi stanovanjski sklad priznal zahteve po novih sredstvih v višini 63 milijonov dinarjev. Ta sanacijski predlog je treba čimprej predložiti pristojnim samoupravnim in predstavnikiškim organom.

Ing. Franc Flajs je prepričan, da je vzrok stanja, v katerem je podjetje, med drugim tudi dejstvo, da so z deli na stolpičih zamudili ca. 8 mesecev, istočasno pa so delali še druge bloke. Zato tudi izgovor, da so morali delavci v Makedonijo, ni prepričljiv.

S tem je bila razprava o gradnji »stolpičev« končana.

Tov. Jože Pogačnik se zanima, kako je z gradnjo šole na

Obvestilo

Skupščina občine Domžale, oddelek za narodno obrambo, obvešča vse mladince, rojene leta 1947 in starejše letnike (ki so začasno nesposobni in tiste, ki iz kakršnihkoli razlogov do sedaj niso pristopili k naboru), da bo nabor v dneh 5., 6. in 7. oktobra v prostorih Krajevnega urada Mengeš. Regrutna komisija bo delala v teh dneh od 7. do 14. ure.

Oddelek za narodno obrambo

Brdu. Vsi izgledi so, da bo situacija pri šoli ista kakor pri stolpičih.

Tov. Mirko Gregorčič mu pojasni, da na trgu ni potrebnega materiala, tako ni opeke, kakor tudi ne železa itd. Povedal je, da so predstavniki »Kovinotehne« iz Celja obljubili 10 ton železa, kar pa ni dovolj za ploščo. Kako se bo stvar uredila, ne ve povedati.

Pove tudi, da Janez Stenovc kot nadzornik gradnje šole ni dovolil, da se dela s pripeljano opeko. Smatramo, da je stališče nadzornega pravilno.

Albin Pavlin ob zaključku razprave ponovno pripomni, da je sedaj že čas, da se z energičnimi, hitrimi ukrepi, ki naj bi bili, ali zmanjšanje števila zaposlenih, proizvodnjo novih proizvodov, integracijo ali sanacijo zadeva uredi. Po nekaj mesecih, če ostane situacija neizpremenjena, sredstva podjetja ne bodo več krila obveznosti.

Jože Zevnik je mnenja, da podjetje s takim številom zaposlenih, brez lastnih sredstev

— skladov, z nizko produktivnostjo, nima večje perspektive. Zavedati se moramo, da bodo v Domžalah gradila tista podjetja, ki bodo zmogla gradnjo za trg.

Direktor podjetja Mirko Gregorčič pojasni, da delajo v podjetju na zmanjšanju zaposlenih, na uvajanju nove proizvodnje žlindre opeke in da se zanimajo za sredstva pri podjetjih, ki so namenjena za stanovanjsko izgradnjo. S tem upa, da bomo prebrodili sedanje težave.

Po tem sestanku pričakujemo ukrepov.

Občani pa se sprašujejo:

— ali je bilo prav, da smo v preteklosti podpirali monopolistično težnjo v našem gradbeništvu?

— ali bo moral spet potrošnik plačati grehe, ki jih ni naredil?

— ali nismo tudi že v bližnji preteklosti mogli voditi pametnejše gospodarske politike vsaj na področju stanovanjske graditve?

Kdo bo občanom na ta vprašanja odgovoril?

Zaključki posvetovanja predstavnikov političnih organizacij in skupščin občin Domžale in Kamnik

Politične organizacije obeh občin že dalj časa ugotavljajo, da bi s tesnejšim medsebojnim sodelovanjem lahko izboljšale delo posameznih občinskih institucij. Ta potreba se je pokazala kot nujna po ukinitvi okrajev. Sodelovanje med organi obeh občin mora postati pomembna činitelj v oblikovanju in nadaljnjem razvijanju socialističnih družbenih odnosov ter pri ustvarjanju pogojev za čim boljše zadovoljevanje individualnih in skupnih potreb občanov. Nov ekonomski in družbeni položaj občine kot osnovne družbeno-politične skupnosti nalaga občini številne odgovorne naloge, katerih pa naši dve občini brez medsebojnega sodelovanja ne bi mogli vedno zadovoljivo opravljati. Načela sodelovanja so delno oblikovana že s statuti občin. Medobčinsko sodelovanje mora biti zasnovano na določenih temeljnih in splošnih načelih, da bi doseglo svoj namen. Ko govorimo o teh načelih, imamo navadno v mislih tista, ki se nanašajo na neposredna razmerja med občinami, ko sklepamo medsebojne sporazume, zlasti načelo prostovoljnosti in enakopravnosti občin, načelo racionalnosti in ekonomičnosti ter načelo medsebojnega zaupanja in solidarnosti pri definiranju pravic in prevzemanju ter izvrševanju prevzetih obveznosti. Poleg tega pa mora biti pri vseh oblikah sodelovanja prisotno načelo obojestranskega interesa, sicer se nam sodelovanje lahko izrodi v deklarativno zavzemanje za neke cilje, ki pa niso odraz potreb in hotenj, ki ured-

ničujejo konkretne naloge občinskih skupščin.

Praksa je pokazala, da dobro uspevajo le tiste medobčinske službe in druge oblike medobčinskega sodelovanja, ki so zasnovane na polnem spoštovanju načela prostovoljnosti in na soglasno in analitično ugotovljeni potrebi po sodelovanju z zavestjo in namenom, da se kvalitetneje, učinkoviteje in ceneje doseže skupni cilj, to je najboljše funkcioniranje služb za potrebe in interes sodelujočih občin v korist njihovih občanov in organizacij. Večji razmah medobčinskega sodelovanja so v dosedanjih prizadevanjih večkrat ovirale lokalistične težnje in bojazen, da se s tem krši samostojnost občin. Te težnje so izhajale iz nerazvitega medsebojnega odnosa in slabih izkušenj z dosedanjim sodelovanjem. Sodelovanje mora temeljiti na osnovi ekonomskih analiz in na temelju pogodbenih odnosov.

Konkretne oblike sodelovanja in vsebinsko tran naj razvijajo organi obeh skupščin (uprava, sveti, komisije). Druga skrajnost v konkretnem sodelovanju pa je zapiranje sodelovanja znotraj območja občin Domžale—Kamnik. Predlagamo, da se obstoječe sodelovanje z ostalimi občinami razvija normalno naprej, upoštevajoč pri tem omenjena načela. Ti zaključki pa imajo za cilj razširiti, izboljšati in intenzivneje razvijati vse oblike sodelovanja občin Kamnik in Domžale.

Posebno skrb o razvijanju sodelovanja naj bi po našem mnenju vodili naslednji organi:

upravni organi obeh skupščin, sveti obeh skupščin (posebno tisti sveti, katerih področje dela so družbene službe).

Mislamo, da občina s svojimi organi ni izključni faktor graditve komunalnega sistema, ampak moramo dati poudarka tudi drugim oblikam, posebno pa upoštevati vlogo delovnih organizacij pri tem sodelovanju. Medobčinsko sodelovanje ne bi smelo obsegati samo formalnih oblik, ampak naj se razvija v širšem obsegu in upošteva tudi neformalne oblike, pri katerih pa pripada pomembna vloga političnim organizacijam (ZK, SZDL, Zveza sindikatov). Razmišljati bomo morali tudi o naslednjih področjih, ki naj bi v bodoče prišla v poštev za sodelovanje:

rejništvo, skrbništvo, problematika borcev, položaj ostarelih kmetov, vloga hribovitih območij v dolgoročnem planiranju obeh občin.

Kulturne institucije (kulturno prosvetna društva, sveti za prosveto in kulturo).

Razen prej omenjenih načel moramo posebno pozorno upoštevati načelo reciprocitete, ki lahko postane problematično, če ga začnemo obravnavati preveč formalno. To načelo lahko celo povzroči zastoj v nadaljnjem

sodelovanju, če enakopravno ne spoštujemo tudi ostalih načel. V bodoče bomo morali bolj ko doslej sproti ugotavljati uspešnost dela služb v občinah Kamnik in Domžale na eni strani in odnose obeh občin do drugih občin.

Pri ugotavljanju potreb po sodelovanju bomo morali v večji meri upoštevati tudi materialne možnosti in ta razmerja vzporedno usklajevati. Skupščini obeh občin naj stalno spremljata in preverjata javnost dela vseh služb, ki razvijajo to sodelovanje, ter naj opravljata kontrolo o izvrševanju načel in ciljev ter okvirnih dogovorov tega sodelovanja. Politične organizacije in njihovi organi naj tudi v bodoče obravnavajo to sodelovanje s političnega aspekta. To pomeni spremljanje vseh procesov v sodelovanju in ugotavljanje razvoja osnovne smeri tega sodelovanja. Člani komisije, ki so jo imenovali predstavniki obeh občin, naj poskrbe za popularizacijo misli in zaključkov, ki so bili formulirani na posvetovanju o sodelovanju 7. VI. 1965 v Kamniku.

Člani komisije:
Franc Gabrovšek
Vinko Dobnikar
Andrej Drmal

Rokovnjači na Brdu

Črni graben res ni tako črn, kot pravi ime. Že ob vhodu vanj najdeš kaj lepega in veselega. Tako so imeli v marcu letos za dan žena v Lukovici prijetno prireditev s kulturnim programom, pri katerem je sodelovala tudi mladinska organizacija. Nekaj tednov pozneje, v maju, je AMD Lukovica skupaj z AMD Litija priredilo LKL rally.

Zares znan pa je »rokovnjaški tabor« v prijetnem rokovnjaškem gozdičku na Brdu. Tam je bilo letos 10. in 11. julija na tisoče gostov, da so se povselili ob prijetni glasbi »Veselih planšarjev« ter si ogledali napad rokovnjačev na Francoze. Celotno prireditev je

vodilo Turistično olepševalno društvo Lukovica, pomagali pa so še člani drugih društev, vsega nad 70 ljudi. Najbolj zanimivo pa je, da ni bilo treba nobenih denarnih in drugačnih pomoči od drugod, ampak so vse uredili člani društev iz lukoviškega okoliša sami. Prometa je bilo okrog 4.000.000 din, kar pa ni nič čudno, ker sta v gozdičku delovali dve kuhinji, kavarna, paviljon za informacije, 4 paviljoni za pijače ter onstran travnika ob robu bližnjega gozda še rokovnjaški brolg. Gostje so se lahko zabavali v gozdu ali na travniku v pestri naravi in ob lepem vremenu. Manjkalo ni ničesar, ker so bili vsi paviljoni bogato založeni.

»Francozi« na Brdu in »Obložki Tonček« na sramotilnem odru

skih organizacij, enega člana pa imenuje iz svojega upravnega organa pristojnega za gozdarstvo.

Predsednika upravnega odbora izvolijo člani upravnega odbora izmed sebe.

Upravni odbor sklada je za svoje delo odgovoren občinski skupščini.

5. člen

Gozdni sklad ima svoj statut, s katerim se določi način, kako si sklad ustvarja sredstva, pristojnosti upravnega odbora sklada, postopek za sprejemanje finančnega načrta in zaključnega računa ter druga vprašanja, ki imajo pomen za samoupravljanje in poslovanje sklada.

6. člen

Dohodki in izdatki gozdnega sklada se določajo in razporejajo s finančnim načrtom, ki ga sprejme za vsako koledarsko leto upravni odbor.

K finančnemu načrtu da soglasje svet za kmetijstvo in gozdarstvo občinske skupščine.

7. člen

Dohodki sklada so:

1. predpisani prispevki od posekanega lesa za pospeševanje gozdov v državljanški lastnini v smislu določil uredbe o prispevku za pospeševanje gozdov v državljanški lastnini (Ur. l. LRS, št. 20/61);
2. odškodnina za gozdne škode;
3. proračunska dotacija in sredstva, ki jih dajejo gospodarske organizacije;
4. anuitete in obresti od posojil;
5. razni drugi dohodki.

8. člen

Upravno in računovodsko službo za gozdni sklad opravlja upravni organ ob-

činske skupščine, ki je pristojen za gozdarstvo.

9. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o ustanovitvi občinskega gozdnega sklada za pospeševanje gozdov v državljanški lastnini (Glasnik okraja Ljubljana, št. 77/61).

10. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v uradnem vestniku občine Domžale.

Št. 402-37/65

Datum: 25. III. 1965

Predsednik
skupščine občine Domžale:
Jože Pogačnik

Na podlagi 68. člena zakona o financiranju družbeno-političnih skupnosti v SR Sloveniji (Ur. list SRS, št. 36/64) ter 74. člena statuta občine Domžale, je skupščina občine Domžale na skupni seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 30. VII. 1965 sprejela

ODLOK

o spremembi odloka o skladu za šolstvo

1. člen

Drugi odstavek 5. člena odloka o skladu za šolstvo (Uradni vestnik občine Domžale, št. 6/65) se spremeni tako, da se glasi:

»Upravni odbor šteje 12 članov. Skupščina občine Domžale imenuje 3 člane, preostalih 9 članov pa imenujejo zavodi, katerih dejavnost sklad financira.«

ne sklade iz področja stanovanjske in komunalne dejavnosti po pogodbi, ki jo skleneta Zavod in ustrezni Sklad. S to pogodbo se določijo naloge, medsebojne pravice in obveznosti, tako da se zagotovi nemoteno poslovanje sklada;

— opravlja strokovna, tehnična in druga dela za druge pravne osebe pri urejanju rekreacijskih prostorov in športnih objektov, ki mu jih poverijo organi upravljanja teh prostorov in objektov s posebno pogodbo;

— opravlja iz področja svoje dejavnosti strokovna, tehnična in druga dela za druge pravne in fizične osebe.

— organizira pripravo urbanistične dokumentacije za vsa zazidalna področja, določena z urbanističnima programoma za vplivna območja Domžal in Mengša, kakor tudi za področja, za katere ni potreben urbanistični program, so pa predvidena za pozidavo.

Omenjena dejavnost zavoda zahteva zelo močan stik z občani; ta pa je v sedanjih razmerah z ozirom na obstoječe poslovne prostore, v katerih posluje Zavod, zelo otežkočen. Naj navedemo, da posluje na terasi 4-nadstropnega stanovanjskega bloka in treh majhnih sobah, namenjenih za samska stanovanja, do katerih pa je samo 90 stopnic. Da bi se Zavod čimbolj približal občanom, ne samo z uslugami, ki

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale. Št. 402-31/65

Domžale, dne 31. VII. 1965

Predsednik
skupščine občine Domžale:
Jože Pogačnik

Skupščina občine Domžale je na podlagi 74. člena statuta občine Domžale na slavnostni seji dne 25. VII. 1965 sprejela

SKLEP

o imenovanju odreda predvojaške vzgoje občine Domžale v Mladinski odred Šlandrove brigade

Odred predvojaške vzgoje občine Domžale se odslej imenuje Mladinski odred Šlandrove brigade.

Št. 8-1/65

Domžale, dne 25. VII. 1965

Predsednik
skupščine občine Domžale:
Jože Pogačnik

Skupščina občine Domžale je na podlagi 74. člena statuta občine Domžale na slavnostni seji dne 25. VII. 1965 sprejela

SKLEP

o imenovanju Kulturnega doma v Moravčah v Partizanski dom

Kulturni dom v Moravčah se odslej imenuje Partizanski dom.

Št. 331-448/63

Domžale, dne 25. VII. 1965

Predsednik
skupščine občine Domžale:
Jože Pogačnik

Organizacija za gospodarjenje s stanovanjskim fondom v občini Domžale

V zvezi z reformo v stanovanjskem gospodarstvu predvideva temeljni zakon o gospodarskem poslovanju (gospodarjenju) s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini (Ur. list SFRJ št. 35/65), naj bi upravljali stanovanjske hiše stanovalci in posebne organizacije za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami. O tem je razpravljala na enem od svojih zasedanj tudi Skupščina naše občine in sprejela sklep o ustanovitvi take organizacije. Z odločbo št. 022-4/65 z dne 18. 6. 1965 je bil ustanovljen Zavod za stanovanjsko gospodarstvo in poslovne prostore Domžale, kateri naj bi s svojim poslovanjem vršil predvsem naslednje važne naloge s področja stanovanjskega gospodarstva, urejanja mestnih zemljišč in priprave urbanistične dokumentacije:

— skrbi, da se stanovanjski in poslovni fond strokovno, redno in zadostno vzdržujeta, ter da se v ta namen zagotovijo sredstva;

— organizira enostavno in razširjeno reprodukcijo stanovanjskega in poslovnega fonda;

— opravlja tiste naloge, ki mu jih v zvezi z gospodarjenjem s stanovanjskimi in poslovnimi prostori poverijo hišni sveti, zlasti jim nudi pomoč

pri vzdrževanju stanovanjskega in poslovnega fonda, pripravlja potrebno tehnično dokumentacijo, nadzira vzdrževalna dela in podobno;

— opravlja za hišne svete administrativno, finančno in tehnično poslovanje na podlagi pogodbe, ki jo skleneta Zavod in hišni svet;

— vodi potrebno evidenco, dela analize in pripravlja programe iz področja gospodarjenja s stanovanjskim in poslovnim fondom;

— opravlja upravne, strokovne, tehnične in druge zadeve iz področja stanovanjskih in komunalnih dejavnosti, ki mu jih poveri Skupščina občine iz svoje pristojnosti in iz pristojnosti svojih organov, zlasti iz področja vzdrževanja enostavne in razširjene reprodukcije komunalnih naprav, rednega delovanja komunalnih služb, izdelave urbanistične in tehnične dokumentacije, opravljanja posameznih zadev iz področja zakona o stanovanjskih razmerjih in podobno;

— opravlja strokovne tehnične in druge zadeve iz področja urejanja in oddajanje zemljišč za gradnjo;

— opravlja strokovne, tehnične, finančne, administrativne in druge zadeve za družbe-

jih bo zanje vršil, temveč tudi lokacijsko, je upravni odbor Sklada, kakor tudi kolektiv Zavoda že dalj časa razmišljal o primernejših poslovnih prostorih. Z idejo o preureditvi skupne centralne kurjave v stolpičih, ki so trenutno še v gradnji, se je ponudila priložnost, da pride Zavod do takih prostorov. Po projektu predvideno ogrevanje stanovanj s centralno kurjavo s premogom, smo med gradnjo spremenili pri enaki investicijski vsoti na centralno kurjavo z mazutom. S tem smo pridobili prostor namenjen za deponijo premoga in ga namenili kolesarnici, ki je bila situirana v pritličju enega od objektov. Prostore kolesarnice pa je namenil Sklad našemu Zavodu, da si jih preuredi v prepotrebne poslovne prostore. Dosedanje poslovne prostore bo Sklad prodal kot samske sobe, za kar so bili tudi namenjeni.

Prepričani smo, da smo z omejenjo rešitvijo pravilno rešili nastali problem ter se po eni strani lokacijsko približali občanom, na drugi strani pa prepotrebna samska stanovanja dali svojemu namenu.

Upamo, da bomo že v naslednji številki Občinskega poročevalca poročali občanom podrobno o ukrepih, sprejetih na področju stanovanjskega gospodarstva, urejanja mestnih zemljišč, kakor tudi informacije o obstoječi in naročeni urbanistični dokumentaciji.

Občinska uprava v novih pogojih

Ko je svet za finance na svoji zadnji seji razpravljaval o poročilu realizacije dohodkov za tekoče leto, je bilo ugotovljeno, da se bodo proračunski dohodki zmanjšali od predvidenih 1.362.722.000 din za 5,2% ali za 70 milijonov 319.000 dinarjev, to je za obdobje avgust-december. V zvezi s tem so bili na seji sprejeti določeni zaključki, ki bodo predloženi skupščini ob sprejetju rebalansa proračuna za tekoče leto.

Gotovo je, da bodo zmanjšanje proračunskih sredstev občutili prav vsi proračunski potrošniki. Tudi občinski upravi je zmanjšan dohodek za 28.825 tisoč dinarjev ali 12,4% od skupnih planiranih sredstev, namenjenih za funkcioniranje celotne občinske dejavnosti — uprave in skupščine. Če k temu primanjkljaju prištejemo znesek 5% obvezne proračunske rezerve od aprila do avgusta, ki znaša 21.680.000 dinarjev, je skupni primanjkljaj občinskega proračuna 6,7% ali 92 milijonov dinarjev.

V zvezi s tem je svet delovne skupnosti občinske uprave že sprejel določene sklepe. Med drugim tudi, da bo zmanjšal število zaposlenih za 20. Doseđaj je bilo v občinski upravi zaposlenih skupno s tehnično službo (teh je 17) 100 delavcev. Od teh jih je bilo 94 v rednem delovnem razmerju, 3 s skrajšanim delovnim časom in 4 z delovno pogodbo. Zmanjšanje delovnih mest bo šlo predvsem na račun združenjva referatov, ukinitve nekaterih delovnih mest in boljše organizacije dela.

Ne glede na zmanjšanje kadra bo morala občinska uprava tudi v bodoče kvalitetno in hitro opravljati svoje naloge. To pa bo izvedljivo le na ta način, da bomo v upravi zamenjali ljudi, ki nimajo interesa do nadaljnega izobraževanja, z ustreznim strokovnim kadrom.

Predlogi za reorganizacijo

Delamo tudi na tem, da poenostavimo poslovanje v občinski upravi. Pristojnim republiškim upravnim organom bomo predlagali spremembo nekaterih predpisov, ki zavlačujejo postopek, ukinitve raznih poročil itd.

Razsvetljava je bila kar pravljiva. In to je bil že šestji rokovijski tabor po vojni! Dopolnjen uporabijo za stalno izpopolnjevanje gozdička, kjer imajo že betonsko vinsko klet, plešišče, klopi, mize itd., pa tudi za lepšanje vasi in razvoj turizma. Ta ima res vse možnosti razvoja, saj je Lukovica ob cesti Ljubljana—Maribor blizu večjih centrov, pa vendar proč od tovarn in podobnega hrupa.

Bežen pregled nad pošiljanjem poročil nam je pokazal, da pošiljamo letno okoli 80 raznih statističnih poročil, za sestavljanje teh pa porabimo preko 300.000 delovnih minut, to je toliko, kot če bi trije uslužbenci vse leto delali samo na sestavljanju teh poročil. Vsa poročila niso odvečna, jih je pa precejšnje število, ki verjetno ne koristijo nobenemu organu.

Proučujemo tudi vprašanje dejavnosti krajevnih uradov. Smatramo, da bi nanje lahko prenesli še nekatere pristojnosti, zlasti te:

— s področja gospodarstva in komunalnih zadev:

vzdrževanje občinskih cest na območju krajevnih uradov, razdeljevanje in koriščenje sredstev zanje, kontrola stanja cest in objektov ter njih opremljenost,

zbiranje podatkov zaradi nepopolnih vlog, ki jih vlagajo stranke na sedežu občinske uprave,

zbiranje dokumentov, ki jih poseduje stranka in so potrebni pri postopku,

zasliševanje prič v primerih, ko ne gre za komplicirane zadeve;

— z delovnega področja oddelka za notranje zadeve:

republiški sekretariat za notranje zadeve bi lahko delno posloval direktno z matičnimi uradi (tega sedanj predpisi ne dovoljujejo);

— z delovnega področja oddelka za splošne zadeve in družbene službe:

ugodnostne objave za vožnjo invalidskih upravičencev,

dodeljevanje socialnih podpor,

vodenje evidence rejniških družin — rejencev,

vodenje evidence skrbnikov, nudenje pravne pomoči občanom za določena področja;

— z delovnega področja finančne službe:

dajanje zemljišč SLP v zakup,

nadzor nad neobdelanimi zemljišči,

izterjava zapadlih zakupnin od zemljišč SLP, katere naj bi pridržale krajevne skupnosti za svoje dejavnosti,

sprejemanje vlog na zapisnik.

Tudi z delovnega področja narodne obrambe bi lahko nekatere zadeve prenesli na krajevne urade.

Reševanje vlog občanov

Se nekaj pojasnil k reševanju zadev upravnega postopka. Dostikrat so upravičeni očitki občanov, da občinska uprava prepočasi rešuje zadeve v upravnem postopku. Ne trdim, da pristojna upravna služba ne bi mogla včasih zadeve reševati hitreje, vendar so največkrat ovire objektivnega značaja.

V 218. členu zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. l. SFRJ, št. 18 z dne 14. 4. 1965) so predpisi, da mora organ, ki vodi postopek na zahtevo stranke izdati odločbo najpozneje v treh mesecih, če je potreben poseben ugotovitveni postopek po prejemu vloge. Od pristojnih organov se tudi zahteva, da v 15 dneh obveste stranke, kdaj bo zadeva rešena, če je že ne morejo rešiti v tem roku. Kljub zakoniti določbi je pri vseh občinskih organih iz objektivnih razlogov stanje še vedno tako, da mine tudi po več mesecih preden pride vloga — npr. vloga za ugotovitev delovne dobe, sploh na vrsto, da jo začne referent obravnavati. Namreč od takrat, ko referent začne vlogo obravnavati pa do izdaje odločbe mine pogosto tudi pol leta, kajti dostikrat se priče, ki jih je treba v ugotovitvenem postopku zaslišati, ne odzovejo niti na ponovno vabilo, včasih je treba priče zasliševati pri drugih občinskih upravnih organih, ki tudi prav tako zaradi obilice dela ne vza-mejo zaprosila takoj v delo. Dostikrat pa stranka navede take priče, ki jim zadeva ni dobro poznana, zato se postopek resnično dostikrat zavleče brez krivde referenta tudi za eno leto ali pa celo več.

Referata za priznanje posebne in redne delovne dobe imata trenutno okoli 500 nerešenih zadev. Z novo organizacijo dela in nagrajevanjem po uspehu, bomo skušali do konca tega leta precejšen del teh vlog rešiti. Novih vlog pa včasih dobimo dnevno tudi po 10 do 15.

Skoraj enaki primeri so v premoženjsko pravnih zadevah, ker zadeve ni mogoče končati brez raznih prilog, geodetskih elaboratov o delitvi parcele, evidentiranje v zemljiški knjigi itd.

Vloge v zvezi z gradnjami

Mnoga negotovanja se nanašajo tudi na zadeve gradbenega značaja, predvsem za pridobitev lokacij, kajti, ko je lokacija izposlovana, se vse druge stvari rešujejo v krajšem času kot je zakonito predvideno.

Kot rečeno pa so lokacijski postopki, predpisani z različnimi zakoni, dolgotrajni in zapleteni ter povezani z izdelavo in potrditvijo urbanističnega programa in zazidalnih načrtov. V primerih, kjer pa se zahteva izjemno dovoljenje, to je na področju izven površin, ki so za splošno stanovanjsko gradnjo namenjene, pa se zahteva še obširnejša dokumentacija in dokazila o upravičenosti gradnje. Kriteriji za reševanje takih problemov so z zakonom prav tako točno določeni in niso prepuščeni volji posameznika, ki na tem področju dela.

V teku reševanja lokacijskih in gradbenih zadev je običajno 100 do 150 primerov. Mnogo dela povzročajo ravno tisti lokacijski primeri, za katere občani forsirajo pozitivne rešitve, čeprav njihovi predlogi niso v skladu z urbanističnimi programi ali zazidalnimi načrti, kar jim je ustno in pismeno sporočeno v začetku postopka, pa kljub temu zahtevajo sprovedbo celotnega postopka po zakoniti poti do kraja, to je izdaje odločbe, nakar sledi običajno še celoten pritožbeni postopek, čeprav je končni rezultat v večini primerov tak, kakor jim je bil nakazan na začetku postopka. Predvsem reševanje takih primerov, pa močno zavira reševanje tudi drugih gradbenih zadev.

S potrditvijo urbanističnega programa in zazidalnih načrtov se bo postopek delno poenostavil, vendar le v območjih, ki so usklajena z urbanističnim programom razvoja in programom etape izgradnje. Je pač tak postopek, ki pa ga občinska uprava zaenkrat ne sme spreminjati.

Javnost želimo tudi seznaniti s tem, s kolikimi ljudmi dela občinska uprava in kakšno strokovno izobrazbo imajo zaposleni v strokovnih in administrativnih službah brez pomožnega in tehničnega osebja.

V uvodu smo omenili, da občinska uprava trenutno zaposluje skupno s tehničnim osebjem 100 ljudi.

Po stanju 1. 7. 1965 se zahteva po sistematizaciji 13 delovnih mest z visoko izobrazbo, dejansko pa je v upravi s tako izobrazbo 12 ljudi — od tega 5 z dejansko šolsko izobrazbo in 7 s priznano.

Z višješolsko izobrazbo se zahteva po sistematizaciji 23, dejansko pa jih je v upravi 17 z zahtevano izobrazbo, od tega 6 z dejansko šolsko izobrazbo, 11 strokovnih delavcev pa ima le priznano izobrazbo.

S srednjo strokovno izobrazbo se zahteva po sistematizaciji 35 zaposlenih, dejansko pa ima tako izobrazbo v upravi 38 ljudi, od tega 12 z dejansko šolsko izobrazbo, 26 pa s priznano izobrazbo.

Nepopolno srednjo izobrazbo se zahteva za 10 delovnih mest, s tako izobrazbo pa imamo v upravi 8 ljudi, to je s končano dveletno administrativno šolo.

Z nižjo strokovno izobrazbo sta sistematizirana dva uslužbenca, takih uslužbencev pa je 7.

Priznano izobrazbo so si uslužbenci pridobili z dopolnilnim študijem, z udeležbo v NOV, na raznih seminarjih in tečajih, nato pa opravili predpisane izpite na sekretariatu za občo upravo SRS. Na ta način je pridobilo priznano izobrazbo 19 zaposlenih, 21 se je dopolnilno usposabljal na višji upravni šoli in to predvsem uslužbenci financ, inšpektorji,

statistiki itd. Na pravni fakulteti študirajo trije, šest na višji upravni šoli, eden na višji šoli za socialne delavce in eden na višji kadrovski šoli.

Strokovne izpite je opravila večina zaposlenih, 18 jih pa iz raznih razlogov ni opravilo.

Iz gornjega prikaza je razvidno, da je stanje šolske izobrazbe zaposlenih v občinski upravi precej kritično — nezadovoljivo. Res je pa tudi, da se stanje glede strokovnosti v občinski upravi stalno izboljšuje, predvsem na ta način, da v upravo že nekaj let ne sprejemamo novega kadra, ki nima ustreznih strokovnih izobrazbe.

Tudi odredba o strokovni izobrazbi, ki je potrebna za opravljanje del v upravnem postop-

ku pred izdajo odločbe in o načinu preizkušanja te izobrazbe določa, da mora imeti strokovna uradna oseba, ki vodi postopek do izdaje odločbe najmanj višjo strokovno izobrazbo — lahko tudi priznana in, da je najmanj dve leti z uspehom opravljala te posle, imeti pa mora še opravljen preizkus znanja iz upravnega postopka. Referenti, ki take izobrazbe nimajo in ne bodo opravili preizkusa v smislu te odredbe, ne bodo mogli voditi upravnega postopka.

Ob zaključku prosimo vse občane, da stalno dajejo pismene ali ustne pripombe o delovanju občinske uprave in tudi posameznikov, zaposlenih v obč. upravi.

POSTOPEK BI LAHKO BIL DRUGACEN

Upravičeno nezadovoljstvo preserskih kmetov z načinom arondacije kmetijskih površin

Naša načelna politika v kmetijstvu je poznana širokemu sloju državljanov. Ustanavljanje zadrug po vzoru v kmetijstvu naprednejših dežel je nedvomno koristno in pravilno. Strojna obdelava velikih kmetijskih površin naj pripomore k cenejšemu pridelovanju prehranbenih dobrin. Strokovno opravljanje naj na znanstveni podlagi pripada svoje za bogat hektarski donos agrikultur.

Praviloma bi moralo biti zadružno obdelovanje polj cenejše in donosnejše. Kmetijska politika bi se naj zgedovala po industrijski, kjer smo, to je dejstvo, prešli iz drobnjakarske — obrtniške izdelave, na sodobno industrijsko. Drobnjo obdelavo ali izdelovanje smo pustili le tam, kjer v proizvodnji ni pričakovati večjega razmaha. V tovarnah so se skoncentrirali tehniki, komercialisti, ekonomisti in finančni strokovnjaki ter družno pripravijo vse potrebne elaborate po posamezne proizvodne primere. Ker že v naprej ne obeta ekonomskih rezultatov, to se upusti.

Podobno naj bi bilo v kmetijstvu. Očividci smo, da se velika družbena posestva trudijo, da bi pripravila čim večje površine za setev in požela čim več pridelka. Žal ni vedno tako. Površine se v bližnji okolici sicer obdelujejo, gnojijo in oskrbujejo, toda težave se pojavljajo pri pospravljanju pridelkov. Zgodilo se je že, da so ostali pridelki na poljih do zime. Posamezne kulture so na njivah zgubile, skratka, neodgovorno delo, o čemer pa so seznanjeni tudi naši odborniki in politični forumi.

Zagovor, da so to začetne težave, je umesten in prepričani smo, da so res samo začetne. Nepotrjene govorice pa pravijo, da imajo okoliška kmetijska podjetja pri vsem tem še zelo velike finančne izgube.

To vprašanje pa je težje zagovarjati kot karkoli drugo, celo če pomislimo, da so arondirali zemljo kmetovalcev, ki so na teh površinah pridelovali na drobnjakarski način dovolj pridelka, katerega so ponudili trgu po sorazmerno nizki ceni in pri vsem tem imeli dovolj za ohišnico in sredstva za redno plačevanje davkov.

Kmet v arondiranem območju nima več obdelovalne zemlje. V posameznih primerih so starejši kmetje primorani iskati socialno podporo na občini. Zemlja pa kljub strokovnemu vodstvu in mehanizirani obdelavi ne daje tistega pridelka, kot nekoč.

Kmetje v Preserju so med NOV aktivno podpirali borce in jim dajali živeža. Danes morajo na občino po socialno podporo. Občina pa jih odklanja, ker nima za to potrebnih sredstev.

Občinska skupščina Domžale je našla začasno rešitev v tem, da se je s poskusnim centrom Jable dogovorila, do kam naj slednji letos arondira še zasebna zemljišča. Dejansko pa, po izjavah kmetov iz Preserja, Jable tega dogovora ne upoštevajo in segajo po zemlji dalje, kot to predvideva dogovor.

Končno so tudi Jable odstopile od tega in ponudile kmetom 36 din za m² s tem, da le-ti prostovoljno prodajo njivske površine. Toda, kaj je danes 36 din za m². Cena je prenzka, izjavljajo kmetje in se prostovoljno ne odločajo za takšno odstopanje zemlje.

Slednjič so nepravilne tudi v tem, ko kmetijska podjetja odstopajo podružbeno zemljo kmetovalcem v obdelavo. Žal dobijo takšno zemljo čisto drugi kmetje in ne nekdanji lastniki. Ti se potem boječe lotevajo dela, ker ne vedo, kaj je na takšnih površinah prej raslo in kako so bile obdelane. Tudi

medsebojnih zamer se izogibljejo — in to ne slabo namerno.

Ob zaključku lahko zapišem, povejte ljudem, kakšna je kmetijska politika. Povejte jim, da je strojno obdelovanje velikih površin cenejše (in to mora tu-

di res tako biti). Povejte kmetom nadalje, od česa bodo živel in kdo jim bo dal na stara leta potrebna sredstva za življenje, da ne bodo životali, ampak živel.

Otmar Lipovšek

NACE VODNIK šestdesetletnik

Ne dolgo tega je znani prosvetni delavec, pedagog in direktor. Posebne šole na Homcu, Nace Vodnik, praznoval šestdesetletnico rojstva. Jubilar se je rodil v Ljubljani kot sin delavca. Učiteljišče je dovršil v Ljubljani in kot učitelj služboval v Makolah v Halozah in nato celih 23 let v Vodcah nad Ljubljano. V letu 1953 je nastopil učiteljsko službo na eno-oddelčni šoli na Rovah pri Radomljah, kjer biva še sedaj. Kdo ne pozna vedno nasmejanega in delavnega Naceta Vodnika? Poleg dela v šoli se je vsa ta leta aktivno udeleževal tudi v vseh političnih in gospodarskih organizacijah. Zanimivo je, da je imel kot petletni občinski odbornik v Domžalah od vseh odbornikov največ funkcij (21 po številu) in to poleg celodnevne ponke na rovski enooddelčni šoli, ki je bila še zraven hospitacijska šola Pedagoškega centra za napredek šolstva SRS. Se danes, čeprav 60 let star je vsestransko delaven in je lansko leto prevzel organizacijo Posebne šole na Homcu in jo tudi odlično izpeljal. Za vse svoje delo je bil mnogokrat pohvaljen in tudi odlikovan, vsi in povsod ga cenijo in priznavajo njegove izredne zasluge

tako na kulturno-prosvetnem, kakor tudi politično gospodarskem področju ter v gasilstvu.

Ob njegovem jubileju je priredil občinski svet Svobod in prosvetnih društev v Domžalah lepo slovesnost. Program te slave so izvajali člani kolektiva zavoda za glasbeno izobraževanje v Domžalah.

Jubilantu želimo še mnogo plodnih let tako na pedagoškem, kot tudi na kulturno-prosvetnem področju.

RAZPIS

Osnovna šola »Venclja Perka« v Domžalah razpisuje delovno mesto tajnice. Pogoji: praksa na sorodnem delovnem mestu.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

KAJ PA NAŠI ZOBJE?

V Moravčah je v prostorih zdravstvenega doma tudi prostor z ustrezno opremljeno zobno ambulanto. Tu iščejo pomoči za svoje bolne zobe številni Moravčani in okoličani. Zlasti v zimskem času obišče ambulanto toliko ljudi, da se večkrat zgodi, da niti po večurnem čakanju ne pridejo na vrsto. Sicer pa to ni nič čudno. Ordinacija enkrat ali dvakrat tedensko res ne more zagotoviti vsem Moravčanom pravočasnega zdravljenja zob.

Nisem strokovnjak, vendar lahko trdim, da zobozdravstveno varstvo v Moravški dolini še nima zadovoljive ravni. Zo-

bozdravniku, ki nekaj ur tedensko rešuje le najkritičnejše primere, smo Moravčani nadvse hvaležni, vendar pa bi imel stalni zobozdravstveni delavec, ki bi bil tu redno zaposlen, dovolj dela preko vsega leta.

Ker prejemajo baje vsi zobozdravniki, ki občasno delajo v Moravški ambulanti, za svoje težko delo razmeroma nizko plačilo, že po nekaj mesecih odidejo drugam. Njim res ni zameriti.

Kaj pa naši zobje? Ali se res ne izplača za vso Moravško dolino odpreti rednega delovnega mesta zobozdravnika?

Ustanovljena krajevna skupnost Preserje

Zbor volivcev v Preserjah je v ponedeljek 30. avgusta ustanovil Krajevno skupnost Preserje.

Na sestanku, katerega se je udeležil kot gost tudi sekretar občinskega odbora SZDL Domžale tovariš Andrej Dermal, so navzoči uvodoma poslušali tolmačenje statuta krajevne skupnosti, katero je podal tovariš Lipovšek ter se v živahni diskusiji, ki je tolmačenju sledila, zanimali za podrobnosti.

Del razgovora je veljal vprašanju, kaj je z množičnostjo, kje so člani ZK in kje mladina. Posebno slednje vprašanje je vzbudilo zanimanje, ker je bilo starostno poprečje navzočih več kakor 45 let. To dejstvo je namreč sprožilo nadaljnje vprašanje zastopstva mladine v vodstvu krajevne skupnosti.

Brez dokončnega odgovora je ostalo tudi vprašanje finančnih sredstev, s katerimi bo razpolagala novoustanovljena skupnost. Dodeljena sredstva nekdanjim krajevnim organizacijam bodo verjetno morala zadostovati, ker drugih ni, niti jih je mogoče v sedanjih okoliščinah od kogarkoli pričakovati. Ta ugotovitev vsekakor zmanjšuje možnost začetnega

delovanja in bo zatoj nova skupnost prisiljena v marsičem improvizirati svoje delo z ednim ciljem — uveljaviti se.

Volivci Preserij so se nadalje zanimali tudi za prostor, kjer bi bilo osredotočeno administrativno življenje nove skupnosti. Predlog komisije, katera je v sestavi Jože Cesnik, Lado Zabukeyec, Franc Sedušak in Otmar Lipovšek pripravila statut, je prostor v stanovanjski hiši Alojza Sarca v sredini zaselka. O ureditvi zaenkrat še ni bilo konkretnih razgovorov, vendar upajo člani, da bodo uspeli, proti primerni odškodnini seveda. Lokacija, kjer se predvideva sedež krajevne skupnosti je najboljša, saj je tod resnični center kraja, ki zajema celotno področje Preserij.

Ob koncu razprave je predsednik krajevnega odbora SZDL tovariš Jože Cesnik predlagal ustanovitev oziroma izvolitev sveta nove krajevne skupnosti. Tehnični predlogi in protipredlogi so končno jamstvo, da so se navzoči volivci resno zanimali, kdo bo prvi vodja nove skupnosti, ki se je ustanovila sicer pozno, vendar ne prepozno.

Kdaj bo zgrajena šola na Brdu?

Lani v avgustu so na Brdu že betonirali temelje za novo šolsko poslopje, kar je občane brdskega okoliša zares razveselilo. Graditi je pričelo ljubljansko podjetje Bežigrad, kar pa je izzvalo negotovanje nekaterih posameznikov, češ zakaj da v našem okolišu grade »tujci«. Ta teza je zmagala in za ceno nekaj milijonov smo prepustili nadaljevanje del domačemu Gradbenemu podjetju, vendar z upanjem, da bo poslopje v januarju 1966 vseljivo, kot je zapisano tudi v pogodbi. Vendar je sedaj, v septembru nekam čudno, ker stavba še nima betonske plošče nad I. nadstropjem, kaj šele strehe.

Graditeljem je vedno manjkalo materiala ter so ga navadno iskali sproti. Zdaj nimajo betonskega železa za vrhno betonsko ploščo. Občani brdskega okoliša in gradbeni odbor vsekakor menijo, da bi moralo podjetje že vnaprej vedeti, kaj bo

potrebno za gradnjo, ter bi si moralo material priskrbeti pravočasno. Vsak izgovor na kake višje sile je neutemeljen, saj grade tu le eno poslopje, za katero so bila dela oddana že takrat, ko še ni bilo stiske za gradbeni material. Domače podjetje bi se moralo zavedati, da gradi v domačem okolišu, ter zato še zanesljiveje delati kot kako drugo.

V šoli na Brdu je več kot 400 učencev, pouk je že v treh poslopih celo v župnišču, in to v treh izmenah. Kam z njimi v novem šolskem letu? Učilnice so natrpane, saj ima samo osmi razred okrog 50 učencev? In kako z učnim kadrom, ker ima zasilna zbornica prostora le za šest učiteljev, vseh pa je 17?

Kdo je kriv za tako stanje? Prepričani smo, da bi bila šola, če bi jo gradilo GP Bežigrad, že gotova! Kdo bo kril povečane stroške, ki bodo nastali zaradi zavlčevanja del?

hvala

Vsem, ki so spremili na zadnji poti mojega dragega moža in očeta Rudolfa BOZICA s Hudega pri Radomljah, zlasti pa radomeljskemu mešanemu pevskemu zboru, domžalski godbi, množičnim organizacijam, društvu upokojenecv iz Domžal, govornikom, Tovarni Induplati Jarše, Papirnici s Količevega, upravi Arboretuma Volčji potok, darovalcem cvetja in ostalim, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami, se iskreno zahvaljujem.

Zena Marija z otroki

O B Č A N I !

Prispevajte za tiste, ki jih je zadela elementarna nesreča!

Izvršni odbor Centralnega odbora jugoslovanskega Rdečega križa in Glavni odbor Rdečega križa Slovenije sta sprejela sklep, da se nudi pomoč prebivalstvu, ki je bilo prizadeto od elementarnih nesreč.

Ugotovljeno je, da je razen katastrofalnih poplav v Srbiji in Hrvatski neurje prizadelo tudi nekatera področja v Sloveniji, kjer bi bilo treba prebivalstvu poleg drugega nuditi tudi pomoč v najosnovnejših sredstvih za normalno življenje.

Zato se je Izvršni odbor odločil za akcijo, ki bo trajala do konca leta, v njej pa bodo organizacije Rdečega križa zbirale predvsem tista sredstva, ki lahko pospešijo normalizacijo življenja prizadetega prebivalstva, kakor tudi vse druge prispevke občanov in organizacij, ki so jih v sedanjem gospodarskem položaju sposobne darovati.

Na posvetovanju, ki je bilo pri občinskem odboru SZDL Domžale z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami sprejeto pripravilo, da se pristopi k zbiranju organizirane pomoči in formirana je bila veččlanska komisija, ki bo opravljala nadzor nad organizacijsko in tehnično izvedbo. Skrbela bo tudi, da bodo darovani predmeti dosegli svoj namen in, da se darovana vrednost v teku poslovanja ne bi po nepotrebnem zmanjšala. Priporočilo priporoča, da naj občani, samoupravni organi podjetij, zavodov, usta-

nov s predstavniki sindikatov pregledajo možnosti in v okviru gospodarske zmogljivosti darujejo denarna in materialna sredstva kot pomoč prizadetim ob elementarni nesreči.

Zbirajo se živila, obleka, obutev, posteljnina, stanovanjska oprema, gospodinjske potrebščine, denar in gradbeni material. Gospodarske organizacije, zavodi in ustanove naj denarna sredstva nakazujejo na žiro račun občinskega odbora Rdečega križa Domžale št. 600-20-608-36 v korist »Sklada za elementarne nesreče«.

Materialna in denarna sredstva od občanov zbirajo naši aktivisti mestnih in krajevnih organizacij Rdečega križa po domovih ali pa na sedežu Krajevne organizacije RK. Za zbiranje vseh sredstev imajo zbiralne liste in za sprejeto blago oziroma denar izstavijo darovalcu potrdilo.

Zbiramo samo blago, ki je čisto, nepokvarjeno in uporabno. Živila naj bodo zaščitena pred kvarom in parkirana za prevoz. Predmete, ki jih zaradi velikosti in pomanjkanja skladiščnega prostora ne bi mogli uskladiščiti, bomo evidentirali, preskrbeli dispozicijo in jih naknadno odpremi.

Občane, organe samoupravljanja v podjetjih, zavodih, ustanovah in vse družbenopolitične organizacije prosimo za razumevanje, da bi ta humana akcija kljub gospodarski reformi imela uspeh! OORKS

Občinska proslava dneva krvodajalstva v Moravčah

Občinski odbor RK Domžale je priredil centralno proslavo »Dneva krvodajalstva« v novi dvorani »Partizanskega doma« v Moravčah. V nedeljo dne 1. avgusta 1965 so se zbrali v tej

dvorani prostovoljni krvodajalci iz Domžal, mengeške ravnine, Črnega grabna in cele moravške doline, z namenom, da proslavijo vsakoletni dan krvodajalstva. V okviru 20. obletni-

S prireditve ob Dnevu krvodajalcev — Moraški mladinski pevski zbor

ce osvoboditve Jugoslavije, je bil ob 9. uri dopoldne kulturni program s slavnostnim govorom predsednika občinskega odbora RK Domžale Franca Sinka, ki je orisal delo in uspehe občinskega odbora RK pri človekoljubni akciji krvodajalstva in sploh delo pri vsestranski pomoči potrebnim. Nato so nastopili moravški recitatorji, harmonikarji in pevci s svojimi najlepšimi pevskimi ter glasbenimi vložki. Posebno je navzoče ganila lepa recitacija treh deklic: »Zahvala krvodajalcem«, ki jo je zložila požrtvovalna tajnica osnovne organizacije RK Moravče Marija Segula. Z izvajanjem kulturnega programa so

bili vsi navzoči, ki jih je bila polna dvorana, zelo zadovoljni. Nato je bilo razdeljenih 13 zlatih značk, 145 srebrnih značk in 17 diplom sindikalnim podružnicam. En aktivist je prostovoljno daroval kri že 51-krat. Bil je posebej pohvaljen ter prejel lepo diplomu. Po proslavi so bili vsi prostovoljni krvodajalci dobro pogoščeni.

Lahko rečem, da je ta proslava, prvič izvedena v Moravčah, potekala res v lepem in prijetnem vzdušju, tako da bo vsakemu udeležencu, upam da še dolgo časa ostala v prijetnem spominu.

Janko Zupan

Teze za razpravo o organizaciji dela občinskega vodstva SZDL in KO SZDL

Sedanji občinski odbor SZDL ne more več učinkovito opravljati svoje naloge. Njegova kadrovska struktura in oblike dela so zaostale za družbenim razvojem, zato je potrebno pred letno konferenco občinske organizacije SZDL v javni razpravi določiti izhodišča za nove, sodobnejše oblike dela. Hkrati moramo zagotoviti v novem vodstvu tudi ustrezno kadrovsko strukturo, ki bo pogojevala vključevanje čim širšega kroga ljudi v razpravo o slehernem problemu, ki zanima članstvo SZDL. S temi pripravami moramo tudi članom ZK, ki niso formalno včlanjeni v razna vodstva SZDL, omogočiti delo v SZDL in ustvariti primerne pogoje, da bodo lahko kar največ svojih sposobnosti in pripravljenosti za delo uresničili pri reševanju družbenih protislovij in ustvarjanju bolj humanih družbenih odnosov.

Oblike dela, ki jih uporablja SZDL, so bile primerne za preteklo obdobje v razvoju organizacije. Ustava in kongresi ZK so poudarili večjo demokratičnost in širino pri obravnavanju in opravljanju družbenih zadev. Zato občinski odbor SZDL in njegove komisije v sedanjem sestavu ne morejo več zadovoljivo opravljati svoje funkcije.

Organizacijsko kadrovska komisija pri občinskem odboru SZDL je v juliju obiskala vse KO SZDL z namenom, da v razgovoru s krajevnimi odbori SZDL ugotovi, kakšno je mnenje širšega kroga članstva SZDL o prej opisanem problemu. V teh razgovorih smo ugotovili naslednja stališča:

— člani občinskega vodstva SZDL naj pogosteje kot doslej obiskujejo KO SZDL in z njimi na terenu obravnavajo aktualna vprašanja. Centralna posvetovanja naj se sklicujejo samo za nekatera področja dela;

— pred SZDL so zelo pomembne naloge, ki bodo angažirale znatno več občanov kot

doslej, zato naj se delo občinskega vodstva organizira z dvema profesionalcema pod pogojem, da je delo kvalitetnejše in širše organizirano kot doslej. procentualno zastopanumhlhvw — v občinskem vodstvu naj bo procentualno zastopan vsak KO SZDL, poleg tega mora biti delo organizirano tako, da ima sleherni član SZDL v vsakem trenutku možnost vplivati na sklepe vodstva ali v zvezi z določenim vprašanjem izraziti svoje mnenje;

Občinsko vodstvo SZDL naj organizira delo na naslednjih načelih:

a) občinsko vodstvo sestavljajo delegati KO SZDL, ki so izvoljeni za eno mandatno dobo na volilnih konferencah KO SZDL,

b) na prvi plenarni seji se grupirajo po problemskih konferencah in izvolijo izvršne organe: izvršni odbor, predsednika, sekretarja,

c) vsaka od problemskih konferenc izvoli delovno predsedstvo, predsednik vsake take grupe je član izvršnega odbora,

č) sekretar občinskega vodstva skrbi za to, da so o delu OO sproti obveščeni vsi predsedniki KO SZDL, ki se po potrebi s celotnim KO udeležijo seje katerekoli problemske konference. Pred razpravo o važnejših problemih, ki zanimajo širši krog občanov, je občinsko vodstvo dolžno obvestiti o njej vse občane ter označiti datum in kraj, kje bo razprava.

Izvršni odbor SZDL se mora večkrat posvetovati s predstvom skupščine o problemih, ki so za občane najbolj pereči.

Težišče dela profesionalcev je v pripravljanju podatkov za delo problemskih konferenc in koordinacija dejavnosti SZDL in skupščine.

Administracija OO SZDL se preorientira v razmnoževanje analiz statističnih podatkov itd. članom plenuma in predsednikom KO SZDL.

Pavle Tič

V prijazni vasi Serjuče pod Limbarsko goro je nepričakovano v 66. letu starosti umrl daleč naokoli poznani napredni kmetovalec Pavel Tič, po domače Matečkov. Z njim je Moravska dolina izgubila moža, ki ni samo vzorno skrbel za svojo lepo urejeno kmetijo in številno družino, ampak je našel še dovolj časa za delo v raznih političnih in gospodarskih organizacijah, s čimer je mnogo pripomogel k naprednejšemu napredku tega dela naše lepe domovine.

Ko je bil 18 let star, je že moral izkusiti trdoto življenja v prvi svetovni vojni. Vojaško suknjo je nosil od 1916 do 1919 leta. Po vrnitvi domov se je z vsem srcem posvetil kmetiji, ki jo je prevzel po očetovi smrti in jo izboljševal iz leta v leto vse do druge svetovne vojne. Iz odpora proti nasilju okupatorja je kmalu začel aktivno sodelovati z Osvobodilno fronto, pomagal je partizanom in srečno dočkal osvoboditev.

Po osvoboditvi je deloval v raznih organizacijah, predvsem pri OF in pozneje pri SZDL ter bil predsednik osnovne organizacije Soteska-Limbarska gora. Dolga leta je bil občinski odbornik občine Moravče, član šolskega odbora, poravnalnega sveta in porotnik, odbornik KZ in član Okrajne zadružne zveze. Vse organizacije bodo z njegovo smrtjo občutile veliko vrzel.

Za uspešno javno delo je tovariš Pavle prejel veliko pohval in diplom. Kako cenjen pa je bil med našim ljudstvom, pa je pričal njegov pogreb, saj ga je na njegovi zadnji poti spremljala velika množica ljudi. Pri odprtem grobu so se od njega poslovili v imenu Občinskega odbora SZDL Srečko Berlot, za osnovno organizacijo SZDL Soteska-Limbarska gora Ivan Vidic, v imenu gospodarskih organizacij pa Karel Lavrič.

Odšel je od nas kot dober znanec in prijatelj, njegov spomin pa bo še dolgo, dolgo živel med prebivalci Moravske doline.

Mi se bavimo samo z velikimi rečmi,

»Mojster, ali mi lahko naredite rezervni ključ.« sem vprašal ključavničarja A. R. iz Domžal. »Ne, takih malenkostj mi ne delamo,« se je glasil odgovor.

Bila sva v mali delavnici, kjer ni bilo videti nikakšnih posebnih naprav. To me je privedlo do tega, da sem ga začuden vprašal, kako je mogoče s tako primitivnimi sredstvi delati velike stvari. Toda mojster je takoj izdal, kako pojmuje velike

stvari in me prav tako naravnost vprašal: »Kolikò pa boste plačali?« Občina me z davkom pritiska, da se mora stroj stalno vrteti.

Občani, ki morda še mislijo, da je mesto obrtnih delavnic, zraven ostalega tudi v nudenju uslug, se motijo, prav tako pa se verjetno moti tudi občinska uprava za dohodke, ki prav gotovo še ni zvedela od tega mojstra, da se bavi »samo z velikimi rečmi.«

Nad 300 otrok iz naše občine je tudi letos letovalo v Izoli in v Izlakah

Analiza Moravškega področja

4. nadaljevanje

Dodatne analize so pokazale, da izgrajene kapacitete za 240 pitancev ne zagotavljajo rentabilne proizvodnje v pitanju. Povečanje pitališča, ki bi zagotavljalo rentabilno proizvodnjo ne prihaja v poštev, ker so prevozi koncentratov in slame v Moravčah iz Tovarne močnih krmil ali pa železniške postaje Domžale, preveliki.

Ravno tako nima obrat Moravče pogojev zaradi konfiguracije tal, kakor tudi zaradi občasne prevelike vlažnosti tal, za intenzivno njivsko proizvodnjo.

V Moravčah so dani vsi pogoji za intenzivno izkoriščanje travnikov, bodisi za proizvodnjo sena ali pa intenzivno pašo v sistemu pašno-košnega gospodarstva.

Glede na takšne pogoje, bi bilo najrentabilnejše organizirati v Moravčah pašni obrat za plemensko govedo s celotno zasedbo 250 glav telic.

Okvirna tehnologija

Na obrat Moravče bi prihajala 4-mesečna teleta, odbrana na mlečnih farmah. Ta teleta bi bila 180 dni noč in dan na paši, v zimski dobi pa bi prezimila v odprtih hlevih in se hranila s senom, travno silažo in koncentrati. Breje telice bi obrat oddal mlečnim farmam ali kooperaciji.

Takšen način proizvodnje bi omogočil popolno izkoriščanje travinja brez njivskega pridelovanja krme. Potrebno pa je zato obrat urediti in ga investicijsko kompletirati.

Sedanje kapacitete

1. Zemljišče:

— stari travnik	72 ha
— novozatravljene površine	33 ha
skupaj travniki	105 ha
— še za zatraviti	2 ha
Skupne površine:	107 ha

2. Objekti:

- 2 nedograjena hleva za 240 glav
- 1 nedograjeno skladišče o stanovanji.

3. Dosedanja vrednost investicij:

— hlevi	18.000.000 din
— skladišče	11.000.000 din
	39.000.000 din

Za predvideno proizvodnjo 250 glav plemenskih telic je na obratu urediti:

1. regulirati potok Drtišče,
2. ograditi vse pašne površine z žico,
3. urediti napajališča,
4. izgraditi dogonske poti,
5. izvršiti adaptacijo hlevov,
6. urediti tekališča ob hlevih,
7. postaviti jeklen ali aluminijast sisol,
8. zgraditi nadstrešnico za slamo.

V te namene so potrebna naslednja sredstva (aprolksimativna):

— regulacija potoka Drtišče	3500 m	4.500.000
— ograditev 107 ha pašnika =	13.500 m dolžine a 700 din	9.450.000
— ureditev 8 napajališč z dovodom vode		2.100.000
— izgraditev 3.900 m dogonskih poti		5.900.000
— adaptacija hlevov		2.600.000
— ureditev tekališča ob hlevih		6.000.000
— postavitev 500 m ³ silosa s krmilnim trakom		24.000.000
— nadstrešnico za slamo in seno kapacitete 400.000 kg		14.000.000
— dokončanje skladišča in stanovanj		4.000.000
Skupaj		72.550.000

Kolikor bo sprejeta ta smer proizvodnje, bo potrebno investicijska družbena sredstva angažirati iz lokalnih in republiških virov, ker zaradi malega obsega površin ne bo mogoče dobiti zveznih sredstev.

Kolikor teh sredstev ne bomo dobili, bomo morali ostati pri sedanji proizvodnji, to je pri izključnem pridelovanju sena.

Bruto produkt znaša sedaj 11.550.000 din, oziroma 108.000 din/ha, v primeru ureditve pašno-košnega obrata, pa bi znašal 56.400.000 din oziroma 527.000 din na hektar.

Telovadnica v Mengšu

Mengeš je dobil nov sodoben športni objekt.

Že nekaj mesecev je tega, kar je Mengeš dobil novo telovadnico v preurejeni dvorani bivše šupe oziroma bivšega mengeškega kina. Mengeški športniki:

V petih letih trdega dela, žuljev, prečutih noči in znojso so si mengeški športniki pod vodstvom društvenih delavcev ing. Kosca, Staneta Branka, Maveca Emila in Korenčana postavili; z eno najlepših telovadnic v Slo-

Toda s temi besedami smo samo bežno nakazali, kaj vse je bilo treba narediti, da danes mengeška mladina lahko telovadi na novem elastičnem podu, tretjim te vrste v Sloveniji.

Dolg je seznam del, ki so jih opravili. Že samo z načrti, ki so jih sami naredili v društvu s pomočjo ing. Božiča in ing. Mačka iz Ljubljane, so prihranili 1.600.000 dinarjev.

Ko so začeli s preurejanjem, je bila dvorana taka, da je strop grozil, da se bo vsak čas porušil, okna so bila premajhna. Vendar pogum ni upadel.

Res je, da brez pomoči podjetij in krajevnih organizacij ne bi gradnja tako hitro napredovala. Podjetja so doslej prispevala več kot dva milijona, bivša Stanovanjska skupnost je odstopila 3 milijone, namenjene za mrliško vežico. Stanovanjski sklad občine Domžal je posodil za stanovanje 2,5 milijona, sklad za pospeševanje te-

Kooperacija na področju Moravč

Glede na majhne površine, namenjene za družbeno proizvodnjo v neposredni bližini Moravč, ostane pretežni del kmetijskih površin v zasebni lastnini. V programu razvoja kmetijstva v Moravčah in Lukovici se obravnava kot poglavitna kmetijska panoga živinoreje. S formiranjem obrata za kooperacijo pri Agrokombinatu Emona, kateri je prevzel delno nalogo bivše kmetijske zadruga, so dani vsi pogoji za močan razvoj govedorejske proizvodnje v kooperaciji 42 zasebnih proizvajalcev s 117 glavami visokobrejnih letic in krav sivorjave pasme. Izdelan koncept tega obrata in adaptiran na moravško kotlino bazira na močnem razvoju govedorejske proizvodnje. Proizvodnja mleka v neposredni bližini Moravč in proizvodnja plemenskega naraščanja ter mesa v zaledju naj bi bili v bodoče glavni tržni viški tega predela domžalske občine. Skozi specializacijo individualnih proizvajalcev želimo doseči nenehen porast blagovne proizvodnje v Moravčah. Dosedanja izkušnja v uvajanju kooperacijske proizvodnje nam dajejo slutiti močan interes zasebnih proizvajalcev za kooperacijsko proizvodnjo. Poleg rajoniranja kooperacijske proizvodnje pa namerava obrat Kooperacija v obdobju 10 let izpodrinuti negospodarsko cikasto pasmo goveda s sivorjavim govedom. Družbena proizvodnja v Moravčah (proizvodnja plemenskega naraščanja) bo eden od solidnih osnov za realizacijo takšnega na-

Industrija in obrt

Na moravškem področju je le dvoje industrijskih obratov: Peskokopi podjetja Termit Domžale in obrat tovarne pletenin Rašica — Gameljne. Ta industrijska dejavnost zaposluje skupno 189 ljudi. Nadaljnjih 11 ljudi zaposluje mizarško obrtna delavnica Moravč, ki je poleg dveh obratov invalidskih delavnic Zlato polje edino družbeno obrtno podjetje. Zadnja dva obrata zaposlujeta 52 ljudi. Skupno je v industriji in obrti na moravškem zaposlenih 252 ali 6,5% prebivalstva. Zasebna obrt predstavlja 29 obrtnikov. Od teh je 11 mlinarjev (34,5%), 7 gostilničarjev (24,1%), 4 mizarji (13,8%), 3 kovači (10,8%) in po 1 bivec, kamnosek, usnjar in kolar.

lesne kulture je dal dva milijona, iz sklada za šolstvo pa so namenili (beri: samo obljubo) pet milijonov. To je prav, saj bo telovadnico uporabljala tudi mengeška šola. Samo; teh sredstev še nikjer ni. Upniki pa vsak dan stojijo pri društvenih vratih, prihajajo tožbe.

Društvena uprava se je tako znašla v nezavidljivem položaju. Kdo bo plačal račune, če ne bo dal šolski sklad obljubljenih pet milijonov? Absurdno bi bilo seveda, da bi kaznovali društvene delavce, ker so žrtvovali precej ur za telovadnico, vendar... V novih pogojih gospodarske reforme in pri precejšnjem zmanjšanju občinskega proračuna bo težko najti ta sredstva. Toda — treba jih je najti. Navsezadnje je ta denar dobro naložen. Na vsak dinar družbenih sredstev so s prostovoljnim delom športniki prispevali še en dinar. Le malo je takih investicij!

Šport in gospodarska reforma

Skrčenje proračunske potrošnje v novih razmerah gospodarske reforme bo občutno prizadelo družbene službe, med katerimi je bila na področju kulture že doslej precej odrinjena telesna kultura. Stagnacija, ki je zajela v domžalski občini skoraj vse športne zvrsti, že nekaj let jasno kaže, da ne samo brez potrebne materialne baze, ampak tudi brez stalnih dotacij iz občinskega proračuna in kvalificiranih trenerjev ni mogoče vzdržati niti na najnujnejši množični in kvalitetni ravni v nobenem športu.

V dvajsetletnem obdobju po zadnji vojni je bilo v domžalski občini zgrajenih precej športnih objektov, za katere so bila porabljena velika družbena sredstva. Vzdrževanje le-teh pa je skrajno pomanjkljivo, ker so dotirana sredstva občutno prenizka. Sredstva za funkcionalne in materialne stroške društev ne krijejo najnujnejših potreb, ker je podražitev vseh športnih rekvizitov v tem času porasla za 80 %.

Udeležba društev in klubov v raznih panogah tekmovanja povzroča velike stroške zaradi visokih prevoznih stroškov in taks za organizacijo tekem. Inkaso na tekmah pa je odvisen od ranga tekmovanja — manjši je na tekmah v občinskem merilu, večji pa na tekmah republiškega ranga. Tako si ne smemo zapirati oči pred dejstvi, da posamezna društva in klubi v občini samo še životarijo, da je množičnost, ki bi morala biti v naši telesni kulturi ena izmed ciljev, — v upadanju in da je z onemogočenim prostim delovanjem društev Partizan, postala, žal le še izraz iz preteklosti.

S tem pa se nujno vsiljuje misel, kakšen bo telesni razvoj doraščajoče mladine, ker šole, razen redkih izjem, nimajo osnovnih pogojev za delo v telesni kulturi (telovadnice, igrišča). Testi so pokazali, da je 60 odstotkov otrok nepravilno razvitih in če dodamo k temu še nepravilno prehrano, potem se nam samo postavi vprašanje, kaj bo jutri, čez 10 ali 15 let. Na taki osnovi se nam zdi zanemarjanje tiste prave telesne kulture preveč kričeč primer neodgovornosti organov, ki množični telesni kulturi tako skopo režejo krah.

Razumljivo je, da bo z gospodarsko reformo priliv sredstev v občinski proračun vedno bolj usihal, ker so bistveno spremenjeni instrumenti za delitev narodnega dohodka oz. dohodka gospodarskih organizacij. Menimo pa, da bi v sedanji fazi varčevanje z omejevanjem sredstev, namenjenih za družbene službe, imelo težke posledice, ki bi se pokazale v naslednjih obdobjih.

Jasno nam pa mora biti tudi, da morajo tudi klubi in društva iskati svoje notranje rezerve,

ki nedvomno obstajajo (pobiranje članarine, urejena blagajniška služba, samostojne iniciative). Klubi se bodo morali pobrigati tudi za lastne vire sredstev, preveč se ukvarjajo samo s tehničnimi in strokovnimi problemi.

Financiranje telesno vzgojnih organizacij v domžalski občini bo zato kljub težavam mogoče izvajati le, če bo občinska skupščina imela posluš za družbenopolitično vlogo telesne vzgoje, športniki, športne organizacije in športni delavci pa bodo morali dana sredstva pametno in koristno obrniti in skupščinskemu organu polagati obračun o svojem delu.

Vsem nam namreč mora biti jasno, da bo vsako ponovno oživljenje zamre aktivnosti športnih in telesno vzgojnih organizacij v občini Domžale terjalo dvojna, če že ne trojna sredstva.

SPORTNI DROBIZ

NK Domžale je spet v ljubljanski podzvezni ligi. V pretekli sezoni je nesrečno izpadel iz republiške lige — zahod. Ko je po odličnem finišu na koncu prvenstva že kazalo, da je klub ostal v ligi, so iz prve republiške lige izpadla štiri moštva — vsa s področja druge slovenske lige — zahod. Tako je prišlo do situacije, da iz druge republiške lige — vzhod ni izpadlo niti eno moštvo. Poleg NK Domžal, ki so zasedle šesto mesto na prvenstveni tabeli, so izpadli še NK Sava Tacen, NK Litija in NK Svoboda — Duplica.

Po SPENT se je tudi v Domžalah zelo razvil namizni tenis. Na vseh vrtovih in ob blokih lahko vidimo obilico mladine (zlasti pionirjev), ki se zbirajo okrog bele žogice. Prav bi bilo, da bi vsi podprli težnjo po ustanovitvi domžalskega namiznoteniškega kluba, saj je to edini način, da se ti pionirji zberejo pod strokovnim vodstvom, ki smo jim ga nedvomno dolžni dati.

V zadnjem času so se NK Domžale okrepile z nekaj novimi igralci. Poleg Trobca in Smrekarja, ki sta prišla iz Mengša, bodo v novi sezoni nastopili za NK Domžale še Bleje (Jarše), Orehek (Dob) in Jovičič (Svoboda-Duplica), v JLA pa odhajata standardna igralca prvega moštva Zupanc in Hribar.

Na domžalskem košarkarskem igrišču je vsako leto več šolarjev (zlasti deklice), ki se poskušajo v kotalkanju. Čeprav bo letošnja sezona kmalu mimo, bi bilo prav, da bi se odgovorni domžalski forumi pobrigali, da bi dobili pionirji vsaj v naslednji sezoni človeka, ki bi jim pokazal skrivnosti tega, za Domžale danes še novega športa.

V borbi za pokal maršala Tita so NK Domžale dosegle nekaj lepih uspehov, saj so zapovrst-

jo premagale nekaj renomiranih naprotnikov. Nedavno so dosegle še en lep uspeh. Premagale še člana slovenske republiške lige Rudarja iz Trbovelj z 2:0. Gole za Domžale sta dosegla Zupanc in Blejc.

Naslednji nasprotnik Domžal B moštvo Olimpije, kjer igra celo nekaj igralcev prvoligaškega moštva. Domžalčani so že s tem, da so se uvrstili v finale ljubljanske podzveze, dosegli lep uspeh.

Kaj je z domžalsko košarko?

To vprašanje si že nekaj časa postavljajo občani domžalske občine. Če si skušamo nanj pošteno odgovoriti, si moramo dati odgovor: — Ne samo, da stagnira, domžalska košarka s hitrimi koraki nazaduje in je na najboljši poti, da že v bližnji prihodnosti pristane tam, kjer se pot kvišku za vsako moštvo šele prične.

Ker so to Domžale, je to za nas tem bolj žalostna ugotovitev, ko vemo, kako visoko je domžalska košarka že kotirala v slovenskem in tudi medrepubliškem merilu. Razumljivo je, da se bo vsakdo takoj vprašal, kje so vzroki takega stanja. Zdi se nam, da bi bilo umestnejše vprašanje, kdo so tisti in kaj so delali tisti, ki jim je bila izročena v roke domžalska košarka — direktno ali indirektno. Vsi bi — o tem smo lahko prepričani, radi slišali njihov zagovor. Tak seveda, ki bi mu mogli verjeti.

Dejstva.

...da KK Domžale v vsem dosedanjem poteku republiške lige ni dosegel skoro nobene zmage,

...da so bile nekatere tekme izgubljene z visokimi rezultati (tekma z Mariborom celo za 80 točk razlike),

...da v klubu vladajo slabi tovariški odnosi,

...da so bila za te rezultate porabljena v zadnjih nekaj sezonah velika finančna sredstva, bi bilo zelo težko opravičiti z lakonskim odgovorom — izmenjava generacij.

Tak izgovor bi bil le delno resničen in bi bil pesek v oči samemu sebi in vsem, ki jim je po zadnjih neuspehih za usodo košarke v Domžalah vsaj še malo mar. Zelo težko je namreč uskladiti zgornje navedbe z dejstvi, da je bilo pionirsko moštvo trikrat prvak Slovenije in da je mladinsko moštvo na republiških prvenstvih večkrat

zasedalo odlična mesta. Povsem gotovo je, da padec ne bi bil tako boleč, ako bi bila izmenjava generacij edini vzrok neuspehov.

V življenju smo se navadili na neizkoriščene prilike. Tudi v košarki smo bili eni priča. Prilike pri množični vzgoji mladih ljudi, ki je bila zadovoljivo začeta, pa slabo nadaljevana, nismo izkoristili. Zlasti nam je lahko žal za gledalci, ki se jih je včasih zbralo tudi 2000 in jim je košarka pomenila lep športni užitek in razvedrilo po delu.

Izpad KK Domžal iz slovenske republiške lige pa ni samo grenka kaplja v domžalsko športno življenje. Verjetno se bodo še kdaj pojavila hotenja po republiški ligi. Vrnitev vanjo pa bo povezana s finančnimi sredstvi, ki že danes nikakor niso bila majhna. Plačali bomo torej nekaj, kar smo nekoč že imeli in kar smo po krivdi posameznikov in (milo rečeno) neresnosti kolektiva, izgubili. Ne nazadnje, žal nam bodi tudi za to.

Vse velike športnike krasi lepa lastnost — skromnost. Zlasti te pa smo v KK Domžale v veliki meri pogrešali. Gotovo je, da v nekakšnem zvezdništvu, ki smo mu bili v zadnjem času v KK Domžale še vedno priča, ni rešitve domžalske košarke.

Navadili smo se, da ob vsaki priliki delamo optimistične sklepe. Ob domžalski košarki si tega ne moremo. KK Domžale je danes na začetku svoje poti. Tam, kjer je bil pred leti. Iz nastale situacije je samo en izhod — delo za mladino. Na mladini svet stoji — pravi pregovor; čeprav je morda že nekoliko obrabljen, še vedno drži. Domžalskemu košarkarskemu klubu naj bo v prihodnosti glavno in edino vodilo.